

ÅRSREDOVISNING 2019

Häradssparbanken
Mönsterås

Innehållsförteckning

VD har ordet	2
Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	8
Rapport över resultat och övrigt totalresultat	8
Balansräkning	9
Rapport över förändringar i eget kapital	10
Kassaflödesanalys	11
Noter till de finansiella rapporterna	
Not 1 Uppgifter om Sparbanken	12
Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper	12
Not 3 Finansiella risker	22
Not 4 Räntenetto	30
Not 5 Erhållna utdelningar	30
Not 6 Provisionsintäkter	30
Not 7 Provisionskostnader	31
Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner	31
Not 9 Övriga rörelseintäkter	31
Not 10 Allmänna administrationskostnader	31
Not 11 Övriga rörelsekostnader	33
Not 12 Kreditförluster, netto	33
Not 13 Skatter	33
Not 14 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	34
Not 15 Utlåning kreditinstitut	34
Not 16 Utlåning till allmänheten	34
Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	35
Not 18 Aktier och andelar	36
Not 19 Materiella anläggningstillgångar	36
Not 20 Övriga tillgångar	37
Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	37
Not 22 Skulder till kreditinstitut	37
Not 23 Inlåning från allmänheten	37
Not 24 Övriga skulder	37
Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37
Not 26 Övriga avsättningar	37
Not 27 Eget kapital	38
Not 28 Eventualförpliktelser	38
Not 29 Åtaganden	38
Not 30 Närstående	39
Not 31 Intäkternas geografiska fördelning	39
Not 32 Finansiella tillgångar och skulder	40
Not 33 Specifikationer till kassaflödesanalys	42
Not 34 Händelser efter balansdagen	43
Not 35 Viktiga uppskattningar och bedömningar	43
Not 36 Kapitaltäckning	44
Styrelsens intygande	46
Revisionsberättelse	47
Bolagsstyrning	50
Häradssparbankens Mönsterås huvudmän	51
Häradssparbanken Mönsterås styrelse	52
Häradssparbanken Mönsterås revisorer	52

VD har ordet

Christel Ödell

Nu har jag under nästan ett år haft förmånen att få representera Häradsparbanken och ett ord som gärna vill återkomma när jag summerar mina intryck och känslor är just stolthet. Jag är mäktat stolt över att få arbeta med att utveckla denna fina bank och att få arbeta med engagerade och kompetenta medarbetare som också brinner för att utveckla verksamheten. Jag är också mäktat stolt över hur det personliga och kundnära på riktigt genomsyrar hela vår verksamhet vilket gör att jag också känner mig trygg i att vårt varumärke och det vi levererar är långsiktigt hållbart.

Nästa år vid denna tid kommer vi kunna summera effekterna av Corona-viruset. Ett år går som bekant fort men i skrivande stund är det svårt att bedöma vart i Corona-krisen vi just nu befinner oss, om vi fortfarande är i någon slags inledningsfas eller om vi är mitt i den. I dagsläget kan vi konstatera att situationen globalt och nationellt såklart också påverkar oss lokalt, med sjunkande börskurser och branscher i fullständig kris. På banken har vi vidtagit en mängd åtgärder för att begränsa en eventuell smittspridning och även tagit fram en krisplan. Med det sagt fortsätter vi att bedriva bankverksamhet på samma sätt som vi brukar göra med genuin omtanke om våra kunder och, som alltid, fokus på vårt femte element, att hjälpa våra kunder med ekonomisk livskvalitet utifrån den livssituation de befinner sig i.

I år firar Häradsparbanken 110 år och hela sparbanksrörelsen firar 200 år. Vi kommer att uppmärksamma detta på olika sätt under 2020, men i virustider får vi välja att inte fira i plenum. Vi har ett fantastiskt arv att förvalta i sparbanksidén och det är en förmån att ha möjligheten att bidra och att göra verklig skillnad för vårt samhälle och för människorna som bor och verkar här. Bankens samhällsengagemang har ett brett spektrum och kan i många fall vara avgörande för en för- enings verksamhet eller för att ett arrangemang blir av. I dessa tider har vi också vidtagit flera olika åtgärder för att stötta den lokala handeln. Dessa aktiviteter och insatser är något som vi alla som har någon koppling till Häradsparbanken ska känna stolthet över.

När vi nu stängt böckerna avseende 2019 som visar en historisk tillväxt för Häradsparbanken så måste vi trots orostiderna också tillåta oss att stanna upp och känna stolthet. Vi ska ha med oss att 2019 var ett händelserikt år för banken med bl.a. färdigställandet av en genomgripande ombyggnation och ett VD-byte. Utifrån detta vill jag passa på att lyfta fram och rikta ett stort tack till personalen på banken. Ett engagemang för att banken ska ha Sveriges nöjdaste kunder är avgörande för bankens utveckling och framgång. Tillsammans skapar vi en bank i världsklass!

Vi har mycket att glädjas åt och med ett starkt resultat 2019 i ryggen kan vi fortsätta vår utvecklingsresa med fortsatt fokus på nöjda medarbetare, hög kundnöjdhet, tillväxt och ökad lönsamhet.

Christel Ödell
VD

Styrelsen och verkställande direktören för Häradsparbanken Mönsterås, 532800-6209, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2019, bankens 109:e verksamhetsår.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Häradsparbanken Mönsterås (nedan kallad Häradsparbanken) verksamhet syftar till att erbjuda traditionella banktjänster till hushåll, mindre och medelstora företag, jord- och skogsbruk, ideella föreningar samt kommunen och dess bolag.

Verksamheten bedrevs 2019 från kontoren i Mönsterås och Fliseryd och verksamhetsområdet omfattar företrädesvis Mönsterås kommun.

Utveckling av sparbankens verksamhet, resultat och ställning

Affärsvolym

Häradsparbankens affärsvolym öka med nästan en miljard från 7 651 mkr till 8 647 mkr. Ökningen motsvarar 13% (6,9%) och är den högsta ökningen de fem senaste åren. Största enkilda ökningen är från bankens inlåning som ökade med drygt 230 mkr (141 mkr). Företagsinlåningen ökade något mer än privatlåningen. Utlåningsökningen uppgick till drygt 120 mkr (181 mkr) och är jämt fördelad mellan företag- och privatutlåning. Under 2019 har häradsparbanken förmedlat 223 mkr i privat krediter till Swedbank Hypotek AB. Den totala volymen förmedlade krediter till Swedbank hypotek AB uppgick vid årsskiftet till 1 977 mkr. Ökningen motsvarar 13% (16%).

Ökningen av inlåningen har bidragit starkt till att Häradsparbankens kassaflöde varit positivt med ca 142 mkr (-11 mkr). Under året har bankens likviditet varit mycket god.

Resultat

Rörelseresultatet efter kreditförluster uppgick till 32 484 tkr vilket är 19 048 tkr högre än föregående år. Främsta orsakerna till det förbättrade resultatet 2019 beror på ett ökat räntenetto samt lägre kreditförluster.

Räntenettet har haft en positiv utveckling under året och ökade med 7 926 tkr, främst beroende på högre medelräntor och ökade utlåningsvolym.

Provisionsnettot ökade med 892 tkr (2 899 tkr). En av anledningarna till att provisionsnettot inte ökade lika mycket som under 2018 är att marginalerna på förmedlade bolån till Swedbank Hypotek AB har haft en stadig marginalminskning under året. En annan bidragande faktor är också att Folksam har ändrat sina rutiner för provisionsutbetalningar enligt MiFID II. Utdelningen på Häradsparbankens aktieinnehav i Swedbank AB blev 635 tkr högre än 2018.

Häradsparbankens kostnader, exkl. kreditförluster ökade med 755 tkr jämfört med 2018. Under året har resultatet belastats med kostnader hänförliga till ombyggnationen av bankens lokaler med 1,4 mkr (2,3 mkr). Kostnader som ökat jämfört med 2018 är framförallt avgifter till centrala organisationer och avskrivningar. Ökningen av avskrivningarna är hänförliga till aktivering av inventarier och fastighetsrelaterade kostnader.

Kreditförlusterna uppgick till 809 tkr (11 710 tkr). Anledningen till minskningen beror på att under 2018 drabbades Häradsparbanken av en större enskild kreditförlust.

Fr.o.m 2019-01-01 har Häradsparbanken reserverat belopp för förväntade kreditförluster på de förmedlade volymerna till Swedbank Hypotek AB. Redovisningsprinciperna härrör från IFRS 9 och har inneburit att den ingående balansen (utg 2018-12-31) har bokförts mot reservfonden. Påverkan på reservfonden uppgick, netto, till 1 204 tkr vilket har en marginell påverkan på bankens kapitalbas. Löpande under året har förändringar i reserveringarna bokförts som en kreditförlust över resultaträkningen. Förändringarna i reserveringarna har haft en påverkan på kreditförlusterna med 185 tkr (återvinning).

Kapitalbas

Häradsparbankens kapitalbas inklusive 2019 års vinst uppgår till 346 771 tkr (322 642 tkr). Häradsparbankens riskvägda exponeringsbelopp uppgår till 1 755 550 tkr (1 639 966 tkr). Detta medför en kärnprimärkapitalrelation på 19,75 % (19,67 %).

Personal

Antalet anställda i Häradsparbanken vid årsskiftet var 32 personer. Med arbetstidsmättet 1 730 timmar för en heltidsarbetare, uppgår medelantalet anställda till 24,9 (24,2) varav 15 (15) kvinnor och 9 (9) män.

Under 2019 har Häradsparbanken fortsatt satsat på utbildning till medarbetarna. Förutom obligatoriska utbildningar såsom AML-utbildningar, försäkringsförmedlingsutbildningar, Swedseclicenser har även en utbildningsinsats påbörjats om Framgångsrik försäljning. Utbildningen omfattar alla anställda i banken och kommer att fortsätta under våren 2020.

Ägarförhållanden

Häradsparbanken Mönsterås har inga ägare. Vad som kännetecknar en sparbank som associationsform och hur Häradsparbanken specifikt är organiserat finns beskrivet i årsredovisningen under rubriken "Bolagsstyrning".

Förhållanden som inte redovisats i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna men som är viktiga för bedömning av företagets resultat och ställning

Häradsparbanken har ett avtal och omfattande samarbete med Swedbank AB och dess dotterbolag Swedbank Hypotek AB, Swedbank Robur AB och Swedbank Finans AB. Avtalet med Swedbank AB bygger på samverkan i partnerskap och innebär i huvudsak gemensamt produktutbud, ett gemensamt uppträdande på marknaden under gemensamt använd symbol och profil. Kostnader och resurser, såsom t ex IT-tjänster och IT-utveckling, delas med självkostnad som grundprincip och ersättning som innebär bra affärer för båda parter. Avtalet innehåller även gemensam rikstäckande service för alla våra kunder. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till 2024-06-30.

Häradssparbanken har per 2019-12-31 förmedlat hypotekslåning till Swedbank Hypotek AB till en total volym på 1 977 mkr (1 754 mkr). För detta har Häradssparbanken erhållit en provisionsersättning för 2019 på 11 782 tkr (11 706 tkr) som redovisas under utlåningsprovisioner. Om konstaterade kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner.

Till Swedbank Robur AB och Swedbank Försäkring AB har Häradssparbanken per 2019-12-31 förmedlat fondsparande till ett marknadsvärde på 1 005 mkr (771 mkr) och försäkringssparande på 501 mkr (379 mkr). För detta har Häradssparbanken erhållit 6 383 tkr (5 904 tkr) respektive 1 912 tkr (1 677 tkr) i provision. Provisionerna redovisas under värdepappersprovisioner. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret

Den 28 februari 2019 invigdes de ombyggda banklokaler i Mönsterås. I samband med detta förändrades även bankens öppettider. Den 1 maj 2019 tillträdde Christel Ödell som ny VD för Häradssparbanken då tidigare VD, Stefan Ohlson, tillträtt som VD för annan sparbank.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Allmänt

Risk kan definieras som en möjlig negativ påverkan på verksamheten beroende på brister i interna processer eller som en följd av externa eller interna händelser. I riskbegreppet ingår, dels sannolikheten för att den typen av händelser inträffar, dels den påverkan händelsen skulle kunna få.

Riskexponering är en naturlig del av finansiell verksamhet. Häradssparbanken är framförallt utsatt för kreditrisker, men även olika typer av finansiella risker samt operativa risker. Att förebygga och hantera risker är en central del i Häradssparbankens verksamhet. Riskhanteringen startar redan i den dagliga affärsverksamheten t. ex. vid kundmöten.

Häradssparbanken ska ha en låg riskprofil som harmonierar med mål och kärnvärden. Det innebär bl. a. att långsiktighet, både vad gäller lönsamhet och affärsrelation, samt förståelse för affärerna, såväl Häradssparbankens som kundens, är viktiga grundstenar.

Kreditrisk

Risken för att en kredittagare inte fullgör sina förpliktelser mot banken samt för att ställda säkerheter inte täcker bankens fordran avseende krediter, garantier och liknande åtaganden. Kreditrisk avseende räntebärande värdepapper, tillgodohavande hos andra banker, samt ingångna derivatavtal med motparter på finansmarknaden benämns vanligen motpartsrisk.

Marknadsrisk

Risken för att prisförändringar avseende räntor, valutor eller aktiekurser medför att nettovärdet av bankens tillgångar och skulder samt derivat faller i värde.

Likviditetsrisk

Risken för att Häradssparbanken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.

Operativ risk

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Övriga risker

Risken för oväntade resultatförändringar, som inte är hänförliga till någon av de ovan beskrivna riskslagen.

Organisation för riskhantering

Ett kreditinstitut har att följa ett omfattande regelverk i syfte att kunna hantera och följa upp de risker som verksamheten är förknippad med. Regelverket består, förutom av lagstiftning och Finansinspektionens anvisningar, av interna policyer och instruktioner. De båda sistnämnda går i många fall längre än de formella kraven.

Styrelsen har antagit övergripande riskstrategi som bl. a. beskriver riskaptit och risklimit för olika typer av risker. Därutöver har styrelsen fastställt styrdokument inom de olika riskområdena, vilka reglerar hur kontroll, övervakning och rapportering ska ske. För att tydliggöra och underlätta löpande kontroll och uppföljning har styrelsen fastställt risklimiterna inom de olika riskområdena.

För att uppnå en framgångsrik och effektiv riskkontroll krävs en stark riskkultur och ett gemensamt arbetssätt som genomsyrar hela banken. I Häradssparbanken finns i grunden tre försvarslinjer för riskhantering i form av affärsverksamheten (1:a linjen), risk- och compliancefunktionerna (2:a linjen) samt internrevisionen (3:e linjen).

Styrelsen erhåller regelbundet en samlad rapportering av kredit- och motpartsrisker, ränte- och likviditetsrisker samt operativa risker. Rapporteringen av riskerna utvecklas och förfinas löpande. Fokusering sker främst på kreditrisker, vilket är naturligt då den största risken i Häradssparbanken finns inom detta område.

Ytterligare information om Häradssparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3 Finansiella risker samt i not 35 Viktiga uppskattningar och bedömningar.

Hållbarhetsupplysningar

FN:s principer om ansvarstagande bankverksamhet överensstämmer väl med sparbanksidén och bankens värderingar om långsiktig hållbarhet för det samhälle banken verkar i. För banken är det viktigt att genomgående i verksamheten ta ett ekonomiskt, miljömässigt, socialt och etiskt ansvar i alla led, såväl avseende bankens anställda som kunder och leverantörer.

Bankens nyligen genomförda ombyggnation grundar sig på de fyra elementen jord, eld, luft och vatten vilket ger konkret uttryck för bankens värderingar. Bankens eget femte element "ekonomisk livskvalitet" kompletterar dessa och står för ett särskilt ekonomiskt och samhällsansvar.

Byte av redovisningsprinciper

Från och med 1 januari 2018 tillämpar Häradssparbanken IFRS 9 Finansiella instrument, vilket inneburit förändringar i redovisningsprinciper för redovisning, klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder och förlustreservering av finansiella tillgångar. Ytterligare information om förändringarna beskrivs i not 2 Väsentliga redovisningsprinciper.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

Uppgifter om ledande befattningshavares ersättningar återfinns i not 10.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Under 2019 var ränteläget fortfarande lågt även om Riksbanken höjde reporäntan den 9 januari till -0,25 %. Den 8 januari 2020 höjde Riksbanken reporäntan till 0 %. Detta ränteläget förväntas ligga kvar hela 2020. Trots en höjning av reporäntan i början av januari 2019 märks en tydlig räntepress i marknaden som även kommer att påverka 2020. I december fastställde Häradsparbankens styrelse en budget för 2020. I budgeten beräknas volymerna öka och att Häradsparbanken bibehåller och ökar marginalerna något under året. Övriga intäkter förväntas också öka såsom t. ex. provisionsintäkterna. Kostnadsnivån förväntas också öka då bl. a. kostnaderna till Sparbankernas Riksförbund kommer att öka.

I början av 2020 drabbades världen av en pandemi, covid-19, vilket fått de finansiella marknaderna att reagera med bl a stora börsfall som följd. Detta påverkar även Stockholmsbörsen med fallande kurser och fallande obligationsräntor. Det finns även en stor oro för ökad arbetslöshet och en konjunkturedgång. Dessa faktorer skulle kunna påverka, beroende på effekterna, negativt i form av ökade kreditförluster och lägre provisioner. I dagsläget är det svårt att säga hur stor ekonomisk påverkan detta får för banken under 2020 men ett troligt utfall är att resultatet för 2020 kommer att bli ungefär som för 2019.

Fem år i sammandrag	2019	2018 ¹	2017 ^{1*}	2016 ^{1*}	2015 ^{1*}
Nyckeltal					
Volym					
Affärsvolym ultimo, mkr (Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymen)	8 647	7 651	7 156	6 336	5 755
förändring under året, %	13,0	6,9	12,9	10,1	9,1
Medelaffärsvolym (MAV), mkr	8 236	7 045	6 798	6 027	5 550
förändring under året, %	16,9	3,6	12,8	8,6	10,1
Kapital					
Summa riskvägt exponeringsbelopp	1 756	1 640	1 533	1 403	1 313
Kärnprimärkapitalrelation					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	19,8	19,7	20,3	20,7	20,6
Total kapitalrelation					
Total kapitalbas i % av riskexponeringsbelopp	19,8	19,7	20,3	20,7	20,6
Soliditet					
beskattat eget kapital + eget kapitalandel av obeskattade reserver i % av balansomslutningen	13,1	14,1	14,6	15,3	15,2
Resultat					
Placeringsmarginal					
Räntenetto i % av MO	1,7	1,5	1,6	1,6	1,8
Rörelseintäkter/affärsvolym					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0
Rörelseresultat/affärsvolym					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,4	0,2	0,4	0,4	0,4
Avkastning på totala tillgångar					
Årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	1,0	0,5	0,9	0,9	0,9
Räntabilitet på eget kapital					
Rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital	6,9	2,9	6,0	5,8	5,3
K/I-tal före kreditförluster					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,57	0,64	0,59	0,59	0,62
K/I-tal efter kreditförluster					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,58	0,81	0,59	0,58	0,64
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Andel förlustreserv av kreditförsämrade exponeringar					
Förlustreserv i % av kreditförsämrade exponeringar	50,3	35,3	102,5	112,6	34,7
Andel kreditförsämrade fordringar					
Kreditförsämrade fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	0,5	0,7	0,0	0,0	0,8
Kreditförlustnivå					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt leasingobjekt, övertagen egendom och kreditgarantier	0,0	0,6	0,0	0,0	0,1
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	24,9	24,2	21,7	21,9	23,6
Antal kontor	2	2	2	2	2

Resultat- och balansräkningar

Resultaträkning	2019	2018¹	2017^{1*}	2016^{1*}	2015^{1*}
Räntenetto	45 623	37 697	38 437	35 859	35 259
Provisioner, netto	26 088	25 196	22 297	18 286	17 058
Nettoreultat av finansiella transaktioner	-19	274	-419	787	-216
Övriga intäkter	6 565	6 188	5 814	4 613	4 713
Summa intäkter	78 257	69 355	66 129	59 545	56 814
Allmänna administrationskostnader	-38 233	-38 831	-34 214	-30 204	-30 587
Övriga rörelsekostnader	-6 731	-5 378	-4 666	-4 650	-4 485
Kreditförluster	-809	-11 710	-66	37	-1 025
Summa kostnader	-45 773	-55 919	-38 946	-34 817	-36 097
Rörelseresultat	32 484	13 436	27 183	24 728	20 717
Bokslutsdispositioner	—	—	—	—	60
Skatter	-5 693	-1 926	-4 907	-4 633	-3 664
Årets resultat	26 791	11 510	22 276	20 095	17 113

Balansräkning

Kassa	1 518	2 356	2 732	5 114	4 628
Utlåning till kreditinstitut	262 008	119 502	130 108	139 034	200 902
Utlåning till allmänheten	2 186 006	2 065 731	1 884 320	1 678 346	1 586 384
Räntebärande värdepapper	304 175	313 173	332 309	328 505	172 209
Aktier och andelar	60 046	82 886	81 965	88 993	73 589
Materiella tillgångar	14 598	10 782	9 508	9 904	10 481
Övriga tillgångar	17 828	20 314	16 542	15 479	10 397
Summa tillgångar	2 846 179	2 614 744	2 457 484	2 265 375	2 058 590

Skulder till kreditinstitut	2 371	3 588	4 866	5 741	6 683
Inlåning från allmänheten	2 457 472	2 226 776	2 085 861	1 905 314	1 730 402
Övriga skulder	7 673	9 519	7 073	7 818	8 523
Avsättningar	6 146	4 886	—	—	—
Summa skulder och avsättningar	2 473 662	2 244 769	2 097 800	1 918 873	1 745 608
Eget kapital	372 517	369 975	359 684	346 502	312 982
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	2 846 179	2 614 744	2 457 484	2 265 375	2 058 590

¹Jämförelsetalen har inte justerats för införandet av frivilligt ändrad redovisningsprincip för provisioner

*Jämförelsetalen har inte justerats för införandet av IFRS 9

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst eller förlust

Till årsstämman förfogande/behandling finns följande belopp i kronor:

Årets resultat enligt balansräkningen uppgår till 26 791 134 kronor.

Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande: överföring till reservfonden 26 791 134 kronor.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Häradsparbanken vid varje tidpunkt ska ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och kapitalbuffertar samt dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Häradsparbankens interna kapital och likviditets policy. Häradsparbankens kapitaltäckningskvot efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 19,75% (19,67%). Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 346 771 tkr (322 642 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Häradsparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Häradsparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Häradsparbankens egna kapital efter föreslagen disposition är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande finansiella rapporter med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2019	2018
Ränteintäkter beräknade enligt effektivräntemetoden		50 760	42 272
Räntekostnader		-5 137	-4 575
Räntenetto	4	45 623	37 697
Erhållna utdelningar	5	6 007	5 369
Provisionsintäkter	6	28 787	27 803
Provisionskostnader	7	-2 699	-2 607
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	286	274
Övriga rörelseintäkter	9	253	819
Summa rörelseintäkter		78 257	69 355
Allmänna administrationskostnader	10	-38 233	-38 831
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar		-1 378	-608
Övriga rörelsekostnader	11	-5 353	-4 770
Summa kostnader före kreditförluster		-44 964	-44 209
Resultat före kreditförluster		33 293	25 146
Kreditförluster, netto	12	-809	-11 710
Rörelseresultat		32 484	13 436
Skatt	13	-5 693	-1 926
Årets resultat		26 791	11 510

Rapport över totalresultat

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2019	2018
Årets resultat		26 791	11 510
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		1 506	-1 751
Skatt hänförlig till poster som kan komma att omföras till periodens resultat		-146	445
		1 360	-1 306
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Förändringar i verkligt värde på egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		-24 405	-6
Årets övrigt totalresultat		-23 045	-1 312
Årets totalresultat		3 746	10 198

Balansräkning

TSEK	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Kassa		1 518	2 356
Belåningsbara statsskuldförbindelser	14	99 958	136 561
Utlåning till kreditinstitut	15	262 008	119 502
Utlåning till allmänheten	16	2 186 006	2 065 731
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	204 217	176 612
Aktier och andelar	18	60 046	82 886
Materiella anläggningstillgångar	19		
- Inventarier		4 547	1 398
- Byggnader och mark		10 051	9 384
Aktuell skattefordran		920	4 740
Övriga tillgångar	20	5 779	5 303
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	11 129	10 271
Summa tillgångar		2 846 179	2 614 744
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	22	2 371	3 588
Inlåning från allmänheten	23	2 457 472	2 226 776
Övriga skulder	24	4 485	5 110
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	3 188	4 409
Avsättningar			
- Övriga Avsättningar	26	6 146	4 886
Summa skulder och avsättningar		2 473 662	2 244 769
Eget kapital	27		
Reservfond		310 205	299 807
Fond för verkligt värde		35 521	58 566
Balanserat resultat			92
Årets resultat		26 791	11 510
Summa eget kapital		372 517	369 975
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		2 846 179	2 614 744

Rapport över förändringar i eget kapital

	Fond för verkligt värde		Balans- erat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
	Reserv- fond	Verkligt värde reserv			
<i>TSEK</i>					
Ingående eget kapital 2018-01-01	277 530	59 878		22 276	359 684
Justering för retroaktiv tillämpning IFRS 9 (netto efter skatt)			92		92
Justerat eget kapital 2018-01-01	277 530	59 878	92	22 276	359 776
Årets totalresultat					
Årets resultat				11 510	11 510
Årets övrigt totalresultat		-1 312			-1 312
Årets totalresultat		-1 312	–	11 510	10 198
Vinstdisposition	22 276			-22 276	–
Lämnade utdelningar					–
Anslag till allmännyttiga ändamål					–
Fondemission					–
Nyemission					–
Utgående eget kapital 2018-12-31	299 806	58 566	92	11 510	369 974
	Fond för verkligt värde		Balans- erat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
	Reserv- fond	Verkligt värde reserv			
<i>TSEK</i>					
Ingående eget kapital 2019-01-01	299 806	58 566	92	11 510	369 974
Frivillig ändring av redovisningsprincip	-1 204				-1 204
Justerat eget kapital 2019-01-01	298 602	58 566	92	11 510	368 770
Årets totalresultat					
Årets resultat				26 791	26 791
Årets övrigt totalresultat		-23 045			-23 045
Årets totalresultat		-23 045	–	26 791	3 746
Vinstdisposition	11 602		-92	-11 510	–
Lämnade utdelningar					–
Anslag till allmännyttiga ändamål					–
Fondemission					–
Nyemission					–
Utgående eget kapital 2019-12-31	310 205	35 521	–	26 791	372 517

Se not 27 för mer detaljerad avstämning av fond för verkligt värde.

Kassaflödesanalys

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2019	2018
	33		
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat (+)		32 484	13 436
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)		879	84
Av/nedskrivningar (+)		1 378	608
Kreditförluster (+/-)		-653	10 618
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)		1 353	-4 886
Betald inkomstskatt		-7 272	-1 926
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		28 169	17 934
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (+/-)		-120 275	-181 411
Minskning av värdepapper (+)		8 998	19 136
Ökning/minskning av in- och upplåning från allmänheten (+/-)		230 696	140 915
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)		-1 217	-1 278
Förändring av övriga tillgångar (+/-)		2 486	-1 016
Förändring av övriga skulder (+/-)		-586	-2 446
Kassaflöde från den löpande verksamheten		148 271	-8 166
Investeringsverksamheten			
Investering i finansiella tillgångar (-)		-1 573	-932
Förvärv av materiella tillgångar (-)		-5 398	-1 884
Avyttring av materiella tillgångar (+)		368	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 603	-2 816
Årets kassaflöde		141 668	-10 982
Likvida medel vid årets början		121 858	132 840
Likvida medel vid årets slut		263 526	121 858

TSEK	2019	2018
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa	1 518	2 356
Utlåning till kreditinstitut	262 008	119 502
Summa	263 526	121 858

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Häradsparbanken Mönsterås som är sparbank med säte i Mönsterås. Adressen till huvudkontoret är Storgatan 44, Mönsterås.

Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 26 mars 2020

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 32) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Ändrade redovisningsprinciper

(i) *Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS*

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som företaget tillämpar från och med 1 januari 2019. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2019 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

IFRS 16 Leasingavtal

Sparbanken tillämpar undantaget i RFR 2 om att inte tillämpa IFRS 16. Detta innebär att Sparbanken inte gjort någon förändring i sina principer för att redovisa leasingavtal.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att tillämpas i förtid. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

I september 2019 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 föranledda av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda IBOR). Ändringarna har antagits av för obligatorisk tillämpning i EU och förändringarna ska tillämpas från och med 1 januari 2020. Ändringarna berör främst kraven för säkringsredovisning och ger lättnader för att bibehålla säkringsförhållanden trots potentiella osäkerhetsfaktorer från IBOR-reformen. Vidare så innebär förslaget ytterligare upplysningskrav avseende säkringsförhållanden som påverkas av osäkerheten i de pågående reformerna av referensräntor;

- Betydande exponering för referensräntor och dess omfattning
- Hur företaget hanterar övergången till de nya alternativa referensräntorna
- Väsentliga antaganden eller bedömningar som företaget använder vid tillämpningen av ändringarna
- Nominellt belopp på säkringsrelationer som lättnaderna tillämpas på

Ändringarna i IAS 39 kommer att innebära att Sparbanken kan fortsätta tillämpa säkringsredovisning trots den eventuella ineffektivitet som kan uppkomma i säkringsredovisningen som en konsekvens av förändringen i hur Stibor bestäms och/eller en eventuell ersättning av Stibor med en riskfri ränta. Vidare kommer ändringarna i IFRS 7 att innebära att ytterligare upplysningar kommer att börja lämnas i årsredovisningen från och med 2020.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i intresseföretag. Som intäkt redovisas samtliga erhållna utdelningar. En erhållen utdelning är dock en möjlig indikation på ett behov av nedskrivningsprövning.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall. Se vidare (j), (i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat
- Negativ ränta (kostnad för behållning på bankens checkräkning hos Swedbank) redovisas som en räntekostnad.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2 (för beskrivning av steg 1-3, se avsnitt nedan om nedskrivningar).

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts. Här ingår även utdelning från intresseföretag. I denna post redovisas även koncernbidrag som är att jämföras med utdelning.

Provisions- och avgiftsintäkter

Provisions- och avgiftsintäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av varan eller tjänsten är överförd till kunden. Intäkterna återspeglar vanligtvis den ersättning som förväntas som utbyte för dessa varor eller tjänster. När ersättningen inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt eller återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer ske. Den totala ersättningen fördelas för varje prestationsåtagande och beror på om prestationsåtagandena är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

(i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

(ii) Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande brutto dvs. utan hänsyn tagen till aväkning för kreditförlust.

(iii) Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Provisionskostnaderna är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls. I posten redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

En värdecheck överlämnades av VD Christel Ödell och privatrådgivare Ann Blomqvist till lokala representanter för Världens barn Bibbi Signell & Bengt-Åke Karlsson. Summan 15 004 kr samlades in vid Allsångskvällen.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet.
- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option (verkligt värde).
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder (inklusive ränteskillnadsersättning som erhållits vid kunders lösen av lån i förtid).
- Realisationsresultat från sällsynta fall vid försäljning innan förfall av tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde.
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat.
- Förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Återföring av förlustreserv på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och är skuldinstrument.
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde.
- Ineffektiv del av säkringsinstrument i kassaflödessäkring (utöver den del av värdeförändringen som har redovisats som ränta).
- Valutakursförändringar.

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader redovisas i den period de uppkommer och omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. I posten redovisas också lokalkostnader, utbildnings-, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

(i) Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och företaget i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Ett byte mellan bolaget och en befintlig långivare eller mellan bolaget och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

(ii) Klassificering och värdering

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både (i) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och (ii) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som innehås med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknaden eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är också att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran. □

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar i Sparbankens balansräkning värderas och redovisas till upplupet anskaffningsvärde;

- Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

I kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas skuldinstrument vars mål är att realisera kassaflöden både genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden och genom att sälja instrumenten. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas i denna kategori är också att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med bortbokning i samband med en försäljning av tillgången, omklassificeras reserven till resultaträkningen (skuldinstrument) eller som en omföring inom eget kapital (eget kapitalinstrument).

Följande finansiella tillgångar värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat på grund av att de finansiella tillgångarna innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja tillgångarna samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Belåningsbara statsskuldförbindelser mm
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper
- Aktier- och andelar

Sparbanken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Denna värderingsprincip innebär att orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat. I samband med försäljning och bortbokning av aktier så redovisas det tidigare orealiserade resultatet som en omföring mellan fond för verkligt värde till balanserat resultat. Utdelning redovisas som en intäkt när stämman tagit beslut om utdelning.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels sådana finansiella tillgångar som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultatet och dels sådana finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. För finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultatet redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål (se ovan), dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår sparbankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen med undantag av värdeförändringar som beror på förändringar i egen kreditrisk för finansiella skulder värderade enligt den s.k. "fair value option" vilken värdeförändring skall redovisas i övrigt totalresultat.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Sparbankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IFRS 9 med hänsyn tagen till IFRS 9.5.5 om förlustreserv, och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IFRS 15, Intäkter från avtal. Uställda finansiella garantiavtal omfattas också av principerna om nedskrivningar (se nedan).

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Sparbankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IFRS 9 med hänsyn tagen till IFRS 9.5.5 om förlustreserv, och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IFRS 15, Intäkter från avtal. Utsälda finansiella garantiavtal omfattas också av principerna om nedskrivningar (se nedan).

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärs-mässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument äsatts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till ett uppskattat verkligt värde. Värdering sker med hjälp av en värderingsmodell som utifrån förväntade kassaflöden i bolaget diskonteras till ett nuvärde. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Nedskrivningar

Sparbanken redovisar förlustreserver för förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt finansiella tillgångar som är skuldinstrument till verkligt värde via övrigt totalresultat. Förväntade kreditförluster redovisas även för utställda finansiella garantier och lånelöften. För finansiella tillgångar som är egetkapitalinstrument och värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas emellertid inte några nedskrivningar.

Beroende på om en betydande ökning av kreditrisk har inträffat eller inte, sedan exponeringen redovisades i balansräkningen för första gången, så delas exponeringarna in i följande steg;

- Steg 1 omfattar exponeringar där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället. Vidare ingår också de tillgångar som har låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas endast på värdepapper). Alla exponeringar som inte getts ut eller förvärvats som kreditförsämrade ingår i steg 1. Detta innebär att redan vid första redovisningstillfället redovisas en förlustreserv.
- Steg 2 omfattar exponeringar där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker. För en beskrivning av vad som utgör en betydande ökning av kreditrisk, se nedan.
- Steg 3 omfattar exponeringar för vilka objektiva belägg har identifierats för att exponeringen är osäker (kreditförsämrade). För en beskrivning av när en fordran betraktas som kreditförsämrade, se nedan.

För exponeringar som hänförs till steg 1 uppgår förlustreserven till ett belopp som motsvarar den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader. För exponeringar som ingår i steg 2 och 3 motsvarar förlustreserven de förväntade kreditförlusterna för exponeringens återstående löptid. För en närmare beskrivning metoderna för beräkning av förlustreserver, se nedan.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda lånelöften Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponeringsrisk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för riskklassificering. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade (osäkra) lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrat utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbelagd eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna. När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Invigning av nya Oknöbron, Robert Schöttke och Ann Blomqvist bjöd på korv med bröd vid Kaffetorpet.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Modifieringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga öknings i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga öknings i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Redovisning av förväntade kreditförluster – räntebärande värdepapper

Sparbanken redovisar också förlustreserver på de räntebärande värdepapper som redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Bankens grundläggande metodik för beräkning av förlustreserver för räntebärande värdepapper är den samma som för utlåning till allmänheten. Källorna till information om de använda parametrarna PD, LGD och EAD skiljer sig dock åt. När det gäller PD, så härleds utifrån den externa rating som värdepapperna har och den externt tillgängliga information från ratinginstituten Moody's och Standard and Poor's som finns om risk för fallissemang som denna rating är förknippad med. LGD-faktorn bestäms av om värdepapper är säkerställt, annan förmånsrätt samt typ av motpart. Eftersom tillgänglig statistik på fallissemang och förluster vid fallissemang hos den typ av motparter i vars värdepapper som sparbanken gjort investeringar i är högst begränsad, bestäms LGD-faktorn utifrån en expertbedömning med en kombination av uppgifter från Swedbank och ratinginstituten Moody's. Vid den initiala redovisningen, redovisas den statistiskt förväntad förlusten över de kommande 12 månaderna (steg 1). En betydande ökning av kreditrisk sedermera anses ha ägt rum när det skett en försämring av den externa ratingen samt 30 dagars försenad betalning av kapitalbelopp eller ränta, och kreditförluster redovisas då för den återstående löptiden (steg 2). Om den externa ratingen i ett senare skede har förbättrats tillräckligt mycket så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med ratingen vid initial redovisning, kommer värdepappret att återföras till steg 1. Sparbanken bedömer att finansiella tillgångar på instrument med motparter som är stater och finansiella institut och som har låg kreditrisk på rapporteringsdagen (med investment grade rating eller bättre) inte anses ha varit utsatta för en väsentligt ökad kreditrisk. Sparbanken använder samma kriterier för att bedöma att om ett räntebärande värdepapper är kreditförsämrat som man tillämpar för utlåning till allmänheten.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även sparbankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp.

Presentation av kreditförluster

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För lånelöften och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett lånelöfte, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och lånelöftet.

En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före ianspråktagandet av tidigare gjord reservering. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när banken inte har några rimliga förväntningar på att återvinna en fordran i sin helhet eller en del av den. Banken har inte någon rimlig förväntan på att återvinna fordran och anser förlusten vara konstaterad när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställts, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdemyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmätningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

Ianspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. Ianspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med företagets principer för värdering av finansiella instrument. Det är dock ej tillåtet att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde då det av Finansinspektionen inte anses förenligt med lagen om bank och finansieringsrörelses krav.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

(i) Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Sparbanken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingredovisas leasingavgifter. De avtal där sparbanken utgör leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

(iv) Avskrivningsprinciper

Avskrivning på byggnader görs planenligt med 2% per år, avskrivning på ventilationsanläggning görs planenligt med 3,5% per år och fiber skrivs av med 10% per år. Inventarier avskrivs planenligt med 20% resp. 10% per år. Avskrivning som avviker från plan betraktas som en bokslutsdisposition och redovisas under rubriken Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan. Mark och konst avskrivs inte. Sparbanken tillämpar inte komponentavskrivning på rörelsefastigheter, eftersom effekten av övergången blir marginell. Främst beror detta på att rörelsefastigheternas andel av sparbankens totala tillgångar är relativt liten (0,35%).

Biokväll i Kronobäck. Doén Hermansson, Carina Dahlberg & Sandra Palmqvist bjuder biobesökarna på popcorn.

Ersättningar till anställda

(i) Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

(ii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkt när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som inte förväntas regleras inom tolv månader redovisas till dess nuvärde.

(iii) Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Eventualförpliktelser

Upplýsningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Finansiella risker

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicies och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I sparbanken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd verkställande direktören vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditutskottet rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering är sparbankens kreditförluster i förhållande till utestående kreditvolym jämförelsevis små.

Den avgörande bedömningsgrunden för sparbankens kreditgivning är låntagarens återbetalningsförmåga. En parameter som banken använder för att bedöma återbetalningsförmågan för privatpersoner är scoring. Scoringen är indelad 1- 21 där 21 avser högsta kreditvärdighet. Då banken använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet så har scoringen ingen ytterligare betydelse än i samband med beviljning av krediter. Kunden scoring är kopplad till vilken instans i banken beviljningen ska ske. För företagsrelaterade krediter används en annan metod som klassificerar engagemangen i riskklasser. Riskklasserna är en sammanvägning av parametrar som sammanställs utifrån risk för obestånd och risk vid ett eventuellt fallissemang. Riskklasserna är indelade från 1 - 5 där 5 är krediter med minst sammanvägd risk. Utvecklingen av krediter i olika riskklasser följs löpande under året och förflyttning mellan riskklasser utreds.

För att ytterligare minska risken är merparten av bankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter, företagshypotek och andra bankmässiga säkerheter. Utlåning utan säkerhet för krediter beviljas också om återbetalningsförmågan och skuldsättningsgraden uppfyller de krav som banken ställer.

Värdering av fastigheter sker dels i banken av en utbildad tjänsteman och av externa godkända värderare. För större engagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) görs en tidsbunden kredituppföljning minst årligen i behörig instans. I samband med kredituppföljningens även värdering av eventuella pantsatta fastigheter över.

Banken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i bankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast värdepapper med hög kreditvärdighet.

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Banken har ett särskilt forum som träffas en gång per månad för att se över restlistor och fånga andra indikationer som tyder på eventuell försämrad återbetalningsförmåga.

För mer information om bankens reserveringar för befarade kreditförluster hänvisas till noter 12 och 16.

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Per 31 december 2019 innehar banken inga finansiella instrument för vilka förlustreserv redovisats till noll på grund av innehav av säkerheter.

Banken sponsrade Segelklubben så att de kunde införskaffa nya C55- båtar för träning och tävling. Båtarna döptes till eld respektive vatten, två av bankens fem element.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften

	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
TSEK				
2019-12-31				
Kassa				
Låg risk	1 518			1 518
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	1 518	–	–	1 518
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
AAA-AA	99 958			99 958
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	99 958	–	–	99 958
Utlåning till kreditinstitut				
Låg risk	262 008			262 008
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	262 008	–	–	262 008
Utlåning till allmänheten				
Låg risk (riskklass 13-21)	1 438 454	387		1 438 841
Normal risk (riskklass 9-12)	514 238	35 946	11	550 195
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	113 462	55 900	510	169 872
Hög risk (riskklass 0-5)	2 656	17 047	20 462	40 165
Förlustreservering	-1 009	-1 509	-10 549	-13 067
Totalt redovisat värde	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
AAA-AA	82 739			82 739
A	40 181			40 181
BBB-BB	45 987	5 074		51 061
Utan rating	20 062	10 427		30 489
Förlustreservering	-105	-148		-253
Totalt redovisat värde	188 864	15 353	–	204 217
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
	2 621 263	124 781	20 983	2 767 027
Totalt förlustreservering	-1 114	-1 657	-10 549	-13 320
Totalt, redovisat värde	2 620 149	123 124	10 434	2 753 707
Finansiella garantier och lånelöften				
Låg risk	81 243	4		81 247
Normal risk	42 043	610		42 653
Förhöjd risk	45 308	4 629		49 937
Hög risk	15 001	642	4 641	20 284
Förlustreservering	-78	-80	-4 641	-4 799
Totalt finansiella garantier och lånelöften	183 517	5 805	–	189 322

2018-12-31**Kassa**

Låg risk	2 356			2 356
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	2 356	–	–	2 356

Belåningsbara**statsskuldförbindelser****m m**

AAA-AA	136 561			136 561
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	136 561	–	–	136 561

Utlåning till kreditinstitut

Låg risk	119 502			119 502
Förlustreservering				–
Totalt redovisat värde	119 502	–	–	119 502

Utlåning till allmänheten

Låg risk (riskklass 13-21)	1 360 613	434		1 361 047
Normal risk (riskklass 9-12)	468 139	20 330	73	488 542
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	122 244	64 627	4	186 875
Hög risk (riskklass 0-5)	5 469	13 854	20 937	40 260
Förlustreservering	-1 097	-2 165	-7 731	-10 993
Totalt redovisat värde	1 955 368	97 080	13 283	2 065 731

Obligationer och andra**räntebärande****värdepapper**

AAA-AA	66 713			66 713
A	30 193			30 193
BBB-BB	44 761			44 761
Utan rating	35 196			35 196
Förlustreservering	-251			-251
Totalt redovisat värde	176 612	–	–	176 612

Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar	2 391 747	99 245	21 014	2 512 006
--	------------------	---------------	---------------	------------------

Totalt förlustreservering	-1 348	-2 165	-7 731	-11 244
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Totalt, redovisat värde	2 390 399	97 080	13 283	2 500 762
--------------------------------	------------------	---------------	---------------	------------------

Finansiella garantier**och lånelöften**

Låg risk	74 347	455		74 802
Normal risk	52 018	8 673		60 691
Förhöjd risk	5 365	8 804		14 169
Hög risk	15 000	836	4 819	20 655
Förlustreservering	-49	-172	-4 665	-4 886
Totalt finansiella garantier och lånelöften	146 681	18 596	154	165 431

Utöver vad som framgår i tabellen ovan så har Sparbanken förmedlat lån om totalt 1 976 mkr (1 754 mkr) till andra banker. För dessa förmedlade lån har Sparbanken en ansvarighet för konstaterade kreditförluster som maximalt uppgår till årets intjänade förmedlingsprovision. Dessa provisioner uppgick 2019 till 11 782 tkr (11 706 tkr). Den totala förlustreserveringen för de förmedlade lånen uppgår till 1,3 mkr. Bruttoredoisat värde på förmedlade lån uppgår till 1 977 mkr.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften

Räntebärande värdepapper

Låg risk (riskklass 13-21)

Normal risk (riskklass 9-12)

Förhöjd risk (riskklass 6-8)

Hög risk (riskklass 0-5)

A till AAA

BB till BBB+

BB+ till B-

Utan rating

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlustreservering enligt IFRS 9

Kreditriskexponering, brutto och netto 2019-12-31

	Kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter
Tillgodohavanden hos centralbanker	1 518		1 518		1 518
Belåningsbara statsskulds- förbindelser mm	99 958		99 958		99 958
Utlåning till kreditinstitut	262 008		262 008		262 008
Utlåning till allmänheten					
<i>Utlåning mot säkerhet av:</i>					
Statlig och kommunal borgen ²	24		24	24	
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 059 386	-1 131	1 058 255	1 023 123	35 132
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	184 605	-225	184 380	184 380	–
Pantbrev i jordbruksfastigheter	248 609	-491	248 118	247 937	181
Pantbrev i andra näringsfastigheter	390 610	-166	390 444	384 531	5 913
Företagsintäckning	136 854	-8 579	128 275	128 275	–
Övriga ⁵	440 993	-2 475	438 518	3 099	435 419
<i>varav: kreditinstitut</i>	262 008		262 008	262 008	262 008
Summa	2 824 565	-13 067	2 811 498	1 971 369	840 129
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	20 983	-10 549	10 434		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	99 958		99 958		99 958
Andra emittenter					
- AAA	72 456		72 456		72 456
- AA	10 283		10 283		10 283
- A	40 181		40 181		40 181
- BBB eller lägre	51 061	-105	50 956		50 956
- utan rating	30 489	-148	30 341		30 341
Summa	304 428	-253	304 175	–	304 175
Varav kreditförsämrade på rapportdagen			–		
Övriga tillgångar					
Åtaganden	121 573		121 573		121 573
Utställda lånelöften	307 765		307 765		307 765
Utställda finansiella garantier	13 710		13 710		13 710
Summa	443 048	–	443 048	–	443 048
Total kreditriskexponering	3 572 041	-13 320	3 558 721	1 971 369	1 587 352
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	20 983	-10 549	10 434	–	–

Kreditriskexponering, brutto och netto 2018-12-31

	Kreditrisk- exponering (före nedskrivning)	Förlust- reserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	36		36	36	
Kreditinstitut	3 973		3 973	3 973	
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 049 182	-1 240	1 047 942	1 022 165	25 777
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	169 840	-132	169 708	169 708	
Pantbrev i jordbruksfastigheter	233 359	-780	232 579	232 579	
Pantbrev i andra näringsfastigheter	310 164	-259	309 905	302 437	7 468
Företagsintäckning	138 861	-2 261	136 600	136 600	
Övriga ⁵	290 811	-6 321	284 490	3 598	280 892
varav: kreditinstitut	119 502		119 502		119 502
Summa	2 196 226	-10 993	2 185 233	1 871 096	314 137
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	21 014	-7 730	13 284		13 284
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	136 561		136 561		136 561
- AA			-		
Andra emittenter					
- AAA	12 048		12 048		12 048
- AA	54 665		54 665		54 665
- A	30 204	-12	30 192		30 192
- BBB+ eller lägre	49 908	-74	49 834		49 834
- utan rating	29 921	-51	29 870		29 870
Summa	313 307	-137	313 170	-	313 170
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	5 040	-4 910	130		130
Summa	-	-	-	-	-
Varav kreditförsämrade på rapportdagen					
Åtaganden	124 989		124 989		124 989
Utställda lånelöften	250 745		250 745		250 745
Utställda finansiella garantier	12 731		12 731		12 731
Summa	388 465	-	388 465	-	388 465
Total kreditriskexponering	2 897 998	-11 130	2 886 868	1 871 096	1 015 772
Varav kreditförsämrade på rapportdagen	26 054	-12 640	13 414	-	13 414

¹ Med utlåning avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ Standard and Poor's rating

Erhållna säkerheter och andra former av kreditförstärkning

Per 31 december 2019 hade Sparbanken inga finansiella instrument för vilka förlustreserven redovisats till noll pga. erhållna säkerheter.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder.

Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrade intjäningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbankens likviditetsberedskap i form av dagslåneräkning, värdepappersportfölj och kreditlimiter hos Swedbank får lägst uppgå till 10 % av inlåningen från allmänheten.

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser sparbankens likviditetssituation.

Löptidsinformation
2019

**Kontraktuellt
återstående löptid
(odiskonterat värde)
samt förväntad tidpunkt
för återvinning**

Tillgångar

Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid							
På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Kassa					1 518	1 518	
Belåningsbara statsskuldförbindelser	10 006		89 952			99 958	
Utlåning till kreditinstitut	262 008					262 008	
Utlåning till allmänheten	51 889	34 052	92 068	390 306	1 617 691	2 186 006	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 005	15 100	168 968	5 144		204 217	
Övriga tillgångar					81 343	81 343	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					11 129	11 129	
Summa tillgångar	313 897	59 063	107 168	649 226	1 622 835	2 846 179	–
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	2 371					2 371	
Inlåning fr allmänheten	2 429 262	12 315	15 895			2 457 472	
Övriga skulder					4 485	4 485	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					3 188	3 188	
Avsättningar					6 146	6 146	
Övriga skulder inkl. eget kapital					372 517	372 517	
Summa skulder och eget kapital	2 431 633	12 315	15 895	–	–	386 336	2 846 179
Oredovisade länelöften					307 765	307 765	
Utfärdade finansiella garantier					13 710	13 710	
Total skillnad	-2 117 736	46 748	91 273	649 226	1 622 835	-613 821	-321 475

Löptidsinformation 2018'

Kontraktuellt återstående
löptid (odiskonterat värde)
samt förväntad tidpunkt för
återvinning

Tillgångar

Kassa						2 356	2 356	
Belåningsbara statsskuldförbindelser		17 005	30 012	89 544			136 561	
Utlåning till kreditinstitut	119 502						119 502	
Utlåning till allmänheten	66 696	37 641	102 998	347 601	1 510 795		2 065 731	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		25 013	5 041	141 533	5 025		176 612	
Övriga tillgångar						103 711	103 711	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						10 271	10 271	
Summa tillgångar	186 198	79 659	138 051	578 678	1 515 820	116 338	2 614 744	–
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	3 588						3 588	
Inlåning fr allmänheten	2 193 300	16 941	16 535				2 226 776	
Övriga skulder						5 110	5 110	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						4 409	4 409	
Avsättningar						4 886	4 886	
Övriga skulder inkl. eget kapital						369 975	369 975	
Summa skulder och eget kapital	2 196 888	16 941	16 535	–	–	384 380	2 614 744	–
Oredovisade lånelöften						250 745	250 745	
Utfärdade finansiella garantier						12 731	12 731	
Total skillnad	-2 010 690	62 718	121 516	578 678	1 515 820	-531 518	-263 476	

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Banken har inga placeringar i utländsk valuta utan endast ett litet lager av resevaluta där valutarisken bedöms som obetydlig.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. Sparbanken är exponerad mot ränterisk till följd av olika räntebindningstid på räntebärande tillgångar (huvudsakligen utlåning) och skulder. I enlighet med sparbankens risk-policy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Hantering av sparbankens ränteeponering är centraliserad, vilket innebär att den centrala finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering. Beträffande ränteriskerna innebär detta t.ex. att räntebindningstiderna på sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För mer detaljerad information om skillnader i räntebindningstider per balansdagen, se tabell nedan.

2019

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								1 518	1 518
Belåningsbara statsskuld-förbindelser		44 856				55 102			99 958
Utlåning till kreditinstitut	262 008								262 008
Utlåning till allmänheten	1 086 114	811 792	15 822	57 187	183 299	31 792			2 186 006
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	61 184	100 585	10 233		21 048	11 167			204 217
Övriga tillgångar								92 472	92 472
Summa	1 409 306	957 233	26 055	57 187	204 347	98 061	-	93 990	2 846 179
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	2 371								2 371
Inlåning från allmänheten	2 432 812	8 222	13 172	3 266					2 457 472
Övriga skulder								13 819	13 819
Eget kapital								372 517	372 517
Summa skulder och eget kapital	2 435 183	8 222	13 172	3 266	-	-	-	386 336	2 846 179
Differens tillgångar och skulder	-1 025 877	949 011	12 883	53 921	204 347	98 061	-	-292 346	
Kumulativ exponering	-1 025 877	-76 866	-63 983	-10 062	194 285	292 346	292 346	-	

2018¹

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa								2 356	2 356
Belåningsbara statsskuld-förbindelser		71 704		54 855					136 561
Utlåning till kreditinstitut	119 502								119 502
Utlåning till allmänheten	672 391	1 141 726	12 586	29 569	151 175	58 284			2 065 731
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	44 961	99 042	10 298	21 317		994			176 612
Övriga tillgångar								113 982	113 982
Summa	846 856	1 312 472	22 884	105 741	151 175	59 278	-	116 338	2 614 744
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	3 588								3 588
Inlåning från allmänheten	2 193 774	12 272	13 388	3 550				3 792	2 226 776
Övriga skulder								14 405	14 405
Eget kapital								369 975	369 975
Summa skulder och eget kapital	2 197 362	12 272	13 388	3 550	-	-	-	388 172	2 614 744
Differens tillgångar och skulder	-1 350 506	1 300 200	9 496	102 191	151 175	59 278	-	-271 834	
Kumulativ exponering	-1 350 506	-50 306	-40 810	61 381	212 556	271 834	271 834	-	

^{1 & 2} Nominellt värde

Räntenettorisik; genomslag på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör -1 708 tkr (-1 793 tkr), givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen.

Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är den s.k. gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 8,1 Mkr.

Enligt finanspolicyn är målsättningen för sparbankens räntebundna exponeringar att den genomsnittliga räntebindningstiden/durationen ska vara 3 år. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och ränteswapen se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2019 var räntebindningstiden 0,5 år.

Det pågår arbeten i många länder med att reformera de nuvarande referensräntorna (ofta benämnda IBOR). Sparbanken har exponeringar mot referensräntor endast i Stibor. Dessa exponeringar finns i investeringar i obligationer med rörlig ränta samt de kundräntor som på något vis bygger på prissättning utifrån Stibor.

Nominella belopp för räntebärande papper med referens till Stibor uppgår till 203 Mkr.

Banken har också företagsutlåning (utlåning till allmänheten) som prissätts med Stibor som referensränta som uppgår till 139 Mkr.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

En generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna beräknas påverka eget kapital med 593 tkr (822 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende- mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis sparbankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda sparbankens och kundernas tillgångar.

Not 4 Räntenetto

<i>TSEK</i>	2019	2018
Ränteintäkter, intäkter beräknade med effektivräntemetoden		
Utlåning till kreditinstitut	14	13
Utlåning till allmänheten	47 472	40 858
Räntebärande värdepapper	3 274	1 401
Summa	50 760	42 272
Varav: ränteintäkt från finansiella tillgångar redovisade till		
- upplupet anskaffningsvärde	47 486	40 871
- verkligt värde via övrigt totalresultat	3 274	1 401
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-405	-731
Inlåning från allmänheten	-4 732	-3 844
varav kostnad för insättningsgaranti	-2 190	-1 738
Summa	-5 137	-4 575
Räntenetto	45 623	37 697
	2019	2018
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskatade reserver)	1,64	1,65
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,67	1,49

Not 5 Erhållna utdelningar

<i>TSEK</i>	2019	2018
Swedbank AB, A	5 972	5 338
Sparbankernas Försäkrings AB	15	19
Indecap AB	20	12
Summa	6 007	5 369

Not 6 Provisionsintäkter

<i>TSEK</i>	2019	2018
Betalningsförmedlingsprovisioner	5 033	4 687
Utlåningsprovisioner	12 326	12 219
Inlåningsprovisioner	459	434
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	199	194
Värdepappersprovisioner	8 862	8 364
Avgifter från kredit- och betalkort	491	576
Övriga provisioner	1 417	1 329
Summa	28 787	27 803

Not 7 Provisionskostnader

TSEK	2019	2018
Betalningsförmedlingsprovisioner	-2 097	-2 125
Värdepappersprovisioner	-299	-202
Övriga provisioner	-303	-280
Summa	-2 699	-2 607

Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	2019	2018
Räntebärande värdepapper	-19	-41
Valutakursförändringar	316	399
Förändring i förlustreserv för förväntade kreditförluster, värdepapper värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-11	-84
Summa	286	274

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per kategori

	2019	2018
Vinst/förlust vid försäljning av investeringar	-19	-41
Finansiella tillgångar till verkligt värde via övrigt totalresultat	-11	-84
Valutakursförändringar	316	399
Summa	286	274

Not 9 Övriga rörelseintäkter

TSEK	2019	2018
Intäkter från rörelsefastigheter	215	204
Realisationsvinst vid avyttring av materiella tillgångar	31	
Övriga rörelseintäkter	7	615
Summa	253	819

Not 10 Allmänna administrationskostnader

TSEK	2019	2018
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-13 894	-13 847
Sociala avgifter	-5 149	-5 072
Kostnad för pensionspremier	-2 530	-2 524
Avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-546	-634
Övriga personalkostnader	-1 094	-1 178
Summa personalkostnader	-23 213	-23 255
Övriga administrationskostnader		
Hyror och andra lokalkostnader	-565	-570
IT-kostnader	-7 012	-7 262
Konsulttjänster	-2 351	-1 799
Revision	-864	-682
Porto och telefon	-576	-644
Fastighetskostnader	-2 077	-3 202
Övriga	-1 575	-1 417
Summa övriga administrationskostnader	-15 020	-15 576
Summa	-38 233	-38 831

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

TSEK	2019		2018	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner	-5 376	-8 518	-5 549	-8 298
Sociala kostnader	-1 935	-3 214	-2 029	-3 043
Summa	-7 311	-11 732	-7 578	-11 341

Av sparbankens pensionskostnader på 2 530 tkr (2 524 tkr) tkr avser 1 619 tkr (1 857 tkr) sparbankens ledande befattningshavare (5 (5) personer).

Ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och andra ledande befattningshavare beslutas av styrelsen.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de 4 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör bankledningen.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare för 2019 har beslutats av styrelsen.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2019

TSEK	Grundlön / styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
Ulrica Carlstedt, ordförande	140	186					326	
Kent Lindster, vice ordförande	79	88					167	
Anette Gustavsson	70	42					112	
Olof Lidén	70	58					128	
Lena Johansson	70	66					136	
Olof Boson	70	42					112	
Per Bengtsson	70	51					121	
Anders Boman	70	59					129	
Stefan Ohlson t o m 28 februari	252		16	134			402	
Christel Ödell fr o m 1 maj	808		6	341			1 155	
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 085		150	1 144	88		4 467	
Summa	4 784	592	172	1 619	88	-	7 255	-

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2018

TSEK	Grundlön / styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
Ulrica Carlstedt, ordförande	137	175					312	
Kent Lindster, vice ordförande	77	99	6				182	
Anette Gustavsson	68	49					117	
Olof Lidén	68	142					210	
Lena Johansson	68	67					135	
Olof Boson	68	60					128	
Per Bengtsson	68	62					130	
Anders Boman	68	60					128	
Stefan Ohlson, VD	1 412		73	818			2 303	
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	2 801		97	1 039	96		4 033	
Summa	4 835	714	176	1 857	96	-	7 678	-

Rörlig ersättning

Avsättning till vinstandelsstiftelse (rörlig ersättning) sker på samma villkor för bankledning som för övriga medarbetare exkl VD och stf VD. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån.

Pensioner

2 personer i bankledningen har rätt att avgå med pension vid 62 års ålder med pensionsbelopp i linje med Finansförbundets pensionsavtal.

Pensionerna är förmånsbestämda till 72 % av löner och förmåner vid uppnådd pensionsålder. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkar årets resultat.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har verkställande direktör och andra ledande befattningshavare rätt till lön under uppsägningstiden, som är sex månader. Den verkställande direktören har därutöver rätt till avgångsvederlag om 12 månadslöner. Vid egen uppsägning har den verkställande direktören och andra ledande befattningshavare sex månaders uppsägningstid. Det har under räkenskapsåret inte utgått några avgångsvederlag till någon anställd personal.

Lån till ledande befattningshavare

TSEK	2019	2018
Verkställande direktör och ställföreträdande för verkställande direktör	4 299	3 012
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	1 500	1 084
Summa	5 799	4 096

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 0,2 (0,0) Mkr i krediter utan säkerhet.

Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig personal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättning

Upplysningar om ersättningar som ska lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 2 kap. 11 § lämnas på företagets hemsida, www.haradssparbanken.se.

Medelantalet anställda	2019	2018
Sparbanken		
- varav kvinnor	15,3	14,6
- varav män	9,6	9,6
Totalt	24,9	24,2

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen		
Antal kvinnor	4	3
Antal män	5	6
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
Antal kvinnor	2	1
Antal män	3	4

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2019	2018
KPMG AB		
Revisionsuppdrag	497	321
Deloitte AB		
Interrevisionsuppdrag	367	360

Med revisionsuppdrag avses lagstadgar revision av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlats av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 Övriga rörelsekostnader

TSEK	2019	2018
Avgifter till centrala organisationer	-2 974	-2 457
Försäkringskostnader	-361	-360
Säkerhetskostnader	-403	-400
Marknadsföringskostnader	-1 615	-1 553
Summa	-5 353	-4 770

Not 12 Kreditförluster, netto

TSEK	2019	2018
Lån till upplupet anskaffningsvärde, lånelöften samt finansiella garantier		
Förändring kreditförlustreserv stadie 1	73	-383
Förändring kreditförlustreserv stadie 2	805	-816
Kreditförluster netto ej kreditförsämrade utlåning, lånelöften samt finansiella garantier	878	-1 199
Förändring kreditförlustreserv stadie 3	1 178	-2 767
Periodens bortskrivning avseende konstaterade förluster	-617	-1 525
Specifika reserveringar	-3 710	-7 311
Återvinningar på tidigare konstaterade förluster	1 462	1 092
Kreditförluster netto, kreditförsämrade utlåning, låneåtaganden samt finansiella garantier	-1 687	-10 511
Summa kreditförluster netto	-809	-11 710

Not 13 Skatter

Redovisat i rapporten över resultat och övrigt totalresultat/rapport över resultat

TSEK	2019	2018
Aktuell skattekostnad (-)/[skatteintäkt (+)]		
Årets skattekostnad	-5 746	-1 926
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	53	
	-5 693	-1 926
Totalt redovisad skattekostnad	-5 693	-1 926

Avstämning av effektiv skatt

TSEK	2019	2018
Resultat före skatt	32 484	13 436
Skatt enligt gällande skattesats	21,4% -6 952	22,0% -2 956
Ej avdragsgilla kostnader	0,2% -80	0,6% -82
Ej skattepliktiga intäkter	-4,0% 1 286	-8,3% 1 112
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,2% 53	0,0%
Övrigt	0,0%	0,0%
Redovisad effektiv skatt	17,5% -5 693	14,3% -1 926

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

TSEK	Före skatt	Skatt	Efter skatt
	2019		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat	1 507	-146	1 361
Övrigt totalresultat	1 507	-146	1 361

Förändrad skattesats

Fr o m 1 januari 2019 är skattesatsen i Sverige 21,4% för att sedan sänkas till 20,6% fr. o. m 1 januari 2021.

Not 14 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m

TSEK	2019-12-31		2018-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldsförbindelser				
Svenska staten	55 102	55 102	54 855	54 855
Svenska kommuner	44 856	44 856	81 706	81 706
Summa	99 958	99 958	136 561	136 561
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		958		706
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-		-145
Summa		958		561

Not 15 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Utestående fordringar, redovisat värde		
-Utlåning i svensk valuta	254 879	115 746
-Utlåning i utländsk valuta	7 129	3 756
Summa	262 008	119 502

Not 16 Utlåning till allmänheten

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Utestående fordringar, redovisat värde		
-Utlåning i svensk valuta	2 183 712	2 065 731
-Utlåning i utländsk valuta	2 294	-
Summa	2 186 006	2 065 731

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

TSEK	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Total
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2019	1 956 344	99 246	21 134	2 076 724
Nya finansiella tillgångar	590 100	8 567	-	598 667
Bortbokade finansiella tillgångar	-362 418	-13 279	-7 526	-383 223
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-81 063	-9 826	-2 263	-93 152
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	-61 608	61 608	-	-
från stadie 1 till stadie 3	-843	-	843	-
från stadie 2 till stadie 1	28 216	-28 216	-	-
från stadie 2 till stadie 3	-	-10 329	10 329	-
från stadie 3 till stadie 2	-	1 509	-1 509	-
från stadie 3 till stadie 1	25	-	-25	-
Valutakursförändringar	57	-	-	57
Redovisat bruttovärde per 31 december 2019	2 068 810	109 280	20 983	2 199 073
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 januari 2019	-1 097	-2 165	-7 731	-10 993
Nya finansiella tillgångar	-405	-57	-	-462
Bortbokade finansiella tillgångar	148	415	381	944
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	105	326	703	1 134
Förändringar i makroekonomiska scenarier	120	419	-81	458
Förändringar pga. Individuella bedömningar	-	-	-3 709	-3 709
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	177	-693	-	-516
från stadie 1 till stadie 3	10	-	-185	-175
från stadie 2 till stadie 1	-67	276	-	209
från stadie 2 till stadie 3	-	6	-56	-50
från stadie 3 till stadie 2	-	-36	123	87
från stadie 3 till stadie 1	-	-	6	6
Valutakursförändringar	-	-	-	-
Förlustreserver per 31 december 2019	-1 009	-1 509	-10 549	-13 067
Redovisat värde, netto	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006
Öppningsbalans per 1 januari 2019	1 955 247	97 081	13 403	2 065 731
Utgående balans per 31 december 2019	2 067 801	107 771	10 434	2 186 006

Ökningen av förlustreserver i steg tre är bankens egen bedömning att reserveringarna inte var tillräckliga i den systembaserade bedömningen.

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

TSEK

	Ej kreditförsämrade	Kreditförsämrade	Total	
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde:				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2018	1 778 495	105 743	4 837	1 889 075
Nya finansiella tillgångar	533 164	13 928	4 769	551 861
Bortbokade finansiella tillgångar	-277 219	-5 973	-2 276	-285 468
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-74 414	-4 373	-166	-78 953
Förändringar i makroekonomiska scenarier				-
Förändringar pga. manuella modifieringar och individuella bedömningar				-
Överföringar mellan stadier under perioden				-
från stadie 1 till stadie 2	-64 718	64 718		-
från stadie 1 till stadie 3	-4 218		4 218	-
från stadie 2 to stadie 1	65 035	-65 035		-
från stadie 2 to stadie 3		-9 768	9 768	-
från stadie 3 to stadie 2		6	-6	-
från stadie 3 to stadie 1	10		-10	-
Valutakursförändringar	209			209
Redovisat bruttovärde per 31 december 2018	1 956 344	99 246	21 134	2 076 724
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 januari 2018	-708	-1 482	-2 196	-4 386
Nya finansiella tillgångar	-548	-377	-1 623	-2 548
Bortbokade finansiella tillgångar	137	150	590	877
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-310	-199	454	-55
Förändringar i makroekonomiska scenarier	-117	-140	-3	-260
Förändringar pga. manuella modifieringar och individuella bedömningar			-2 668	-2 668
Överföringar mellan stadier under perioden				-
från stadie 1 till stadie 2	331	-1 089		-758
från stadie 1 till stadie 3	170		-1 568	-1 398
från stadie 2 to stadie 1	-52	283		231
från stadie 2 to stadie 3		686	-724	-38
från stadie 3 to stadie 2			4	4
från stadie 3 to stadie 1			3	3
Valutakursförändringar				-
Övrigt		3		3
Förlustreserver per 31 december 2018	-1 097	-2 165	-7 731	-10 993
Redovisat värde, netto	1 957 441	101 411	28 865	2 065 731
Öppningsbalans per 1 januari 2018	1 777 787	104 261	2 641	1 884 689
Utgående balans per 31 december 2018	1 955 247	97 081	13 403	2 065 731

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

TSEK	31 december 2019			31 december 2018		
	Redovisat bruttovärde	Förlust-reserv	Redovisat nettovärde	Redovisat bruttovärde	Förlust-reserv	Redovisat nettovärde
Utlåning till allmänheten						
Privatkunder						
Bolån	1 059 386	-1 103	1 058 283	1 029 847	-1 455	1 028 392
Övrigt	510 814	-1 912	508 902	500 410	-2 059	498 351
Företagskunder						
Jordbruk, fiske, skog	14 713	-1 591	13 122	17 075	-1 524	15 551
Tillverkning	17 772	-3 093	14 679	20 975	-2 753	18 222
Bygg	34 103	-1 046	33 057	36 486	-1 541	34 945
Detaljhandel	73 241	-1 097	72 144	62 760	-434	62 326
Transport	85 081	-325	84 756	79 557	-643	78 914
Hotell och restaurang	4 751	-2	4 749	2 019	-7	2 012
Informationsteknologi	158		158	118		118
Bank och försäkring	822		822	167		167
Fastighetsförvaltning	339 979	-2 714	337 265	267 505	-259	267 246
Tjänstesektor	28 913	-60	28 853	15 316	-15	15 301
Övrig utlåning till företag	29 340	-124	29 216	44 489	-303	44 186
Utlåning till allmänheten exklusive	2 199 073	-13 067	2 186 006	2 076 724	-10 993	2 065 731
Summa utlåning till allmänheten	2 199 073	-13 067	2 186 006	2 076 724	-10 993	2 065 731

Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	2019-12-31		2018-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
Svenska bostadsinstitut	72 454	72 454	41 700	41 700
Icke finansiella företag	101 625	101 625	99 946	99 946
Finansiella företag	30 391	30 391	35 103	35 103
Summa emitterade av andra låntagare	204 470	204 470	176 749	176 749
Reserverat belopp	-253	-253	-137	-137
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 217	204 217	176 612	176 612

varav:

Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden	4 718	2 680
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden	-	-568

Förlustreserven för obligationer och andra räntebärande värdepapper har under året ökat med 116 tkr.
Fördelningen av förlustreserven mellan de tre stegen är på balansdagen steg 1 – 41,5% (100%) och steg 2 – 58,5% (0%).
Förlustreserven för obligationer och andra räntebärande värdepapper har redovisats i eget kapital i posten Fond för verkligt värde.

Not 18 Aktier och andelar

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Aktier och andelar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	59 345	82 177
Övriga	701	709
Summa aktier och andelar	60 046	82 886
varav:		
Noterade värdepapper på börs	59 345	82 177
Onoterade värdepapper	701	709

Företag	Antal	Verkligt värde	Redovisat värde
Aktier			
Swedbank AB	425 562	59 345	59 345
Indecap Holding AB	1	224	224
Sparbankernas Försäkrings AB	445	411	411
Sparbankernas Kort AB	66	66	66
Summa	426 074	60 046	60 046

Inga aktier värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat har avyttrats under 2019 eller 2018.

Investeringar i egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, innehav på balansdagen

Per 2019-12-31			
TSEK	Verkligt värde	Överföring av av vinst eller förlust under perioden	Utdelning under perioden
Swedbank AB	59 345		5 972
Indecap Holding AB	224		20
Sparbankernas Försäkrings AB	411		15
Sparbankernas Kort AB	66		-
Total	60 046	-	6 007

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

TSEK	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2018	7 950	16 278	24 228
Förvärv	609	1 272	1 881
Avyttringar			-
Utgående balans 31 december 2018	8 559	17 550	26 109
Ingående balans 1 januari 2019	8 559	17 550	26 109
Förvärv	4 381	1 017	5 398
Avyttringar	-368		-368
Utgående balans 31 december 2019	12 572	18 567	31 139
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2018	-6 840	-7 879	-14 719
Årets avskrivningar	-320	-288	-608
Avyttringar och utrangeringar			-
Utgående balans 31 december 2018	-7 160	-8 167	-15 327
Ingående balans 1 januari 2019	-7 160	-8 167	-15 327
Årets avskrivningar	-1 028	-349	-1 377
Avyttringar och utrangeringar	163		163
Utgående balans 31 december 2019	-8 025	-8 516	-16 541
Redovisade värden			
Per 2018-01-01	1 110	8 399	9 509
Per 2018-12-31	1 399	9 383	10 782
Per 2019-01-01	1 399	9 383	10 782
Per 2019-12-31	4 547	10 051	14 598

Not 20 Övriga tillgångar

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Tillgodohavande på skattekonto	4 287	4 287
Förfallna räntefordringar	148	127
Övriga tillgångar	1 344	889
Summa	5 779	5 303

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda kostnader	597	597
Upplupna ränteintäkter	2 270	1 810
Övrigt	721	708
Swedbank Robur Fond	1 704	1 426
Swedbank Hypotek	5 837	5 730
Summa	11 129	10 271

Not 22 Skulder till kreditinstitut

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Swedbank AB		
Svensk valuta	71	30
Utländsk valuta	2 300	3 558
Summa	2 371	3 588

Not 23 Inlåning från allmänheten

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Allmänheten		
Svensk valuta	2 450 494	2 223 159
Utländsk valuta	6 978	3 617
Summa	2 457 472	2 226 776

Inlåningen per kategori av kunder

Offentlig sektor	28 064	28 726
Företagssektor	469 204	385 470
Hushållssektor	1 866 374	1 746 865
Varav: enskilda företagare	363 678	332 826
Övriga	93 830	65 715
Summa	2 457 472	2 226 776

Not 24 Övriga skulder

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Leverantörsskulder	1 290	1 036
Anställdas källskattemedel	533	525
Preliminärskatt på räntor	812	741
Övriga skulder	1 850	2 808
Summa	4 485	5 110

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna räntekostnader	114	117
Övriga upplupna kostnader	2 793	4 010
Förutbetalda intäkter	281	282
Summa	3 188	4 409

Not 26 Övriga avsättningar

TSEK	2019	2018
Avsättning för förlustreserv - övriga åtagande	4 641	4 641
Avsättning för förlustreserv - utställda finansiella garantier	1 505	245
Totalt	6 146	4 886

Avsättning garantiåtaganden

Redovisat värde vid periodens ingång	245	109
Avsättningar som gjorts under perioden ¹	-	136
Avsättningar som avser justering av IB för reservering av Swedbank Hypotek	1 532	-
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-272	-
Redovisat värde vid periodens utgång	1 505	245

¹ Avsättningar som gjorts under året inkluderar befintliga avsättningar

Totala avsättningar**Totalt redovisat värde vid periodens ingång**Avsättningar som gjorts under perioden¹**Totalt redovisat värde vid periodens utgång**

4 641	-
-	4 641
4 641	4 641

¹ Avsättningar som gjorts under året inkluderar befintliga avsättningar

Avsättningen för förlustreserv för utställda lånelöften och garantier har under året ökat med 1 260 tkr. Orsakerna till denna förändring är att banken under 2019 har reserverat för krediter hos Swedbank Hypotek. Avsättning om 1 532 tkr avser IB 2019.

Avsättningen har bokats direkt mot reservfonden.

Fördelningen av avsättningen mellan de tre stegen är på balansdagen steg 1 –8%(20%) , steg 2 – 39% (70%) och steg 3 – 53% (10%).

Not 27 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Reserver för ackumulerat övrigt totalresultat

	Fond för verkligt värde
	Verkligt värde-reserv
Ingående redovisat värde 2018-01-01	59 878
Justering för ändrade redovisningsprinciper	
Justerat ingående redovisat värde 2018-01-01	59 878
Årets omräkningsdifferenser	
Förändring i verkligt värde på skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-1 758
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	446
Utgående redovisat värde 2018-12-31	58 566
Årets omräkningsdifferenser	
Eget kapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat – nettoförändring i verkligt värde	-24 406
Förändring i verkligt värde på skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	1 506
Förändringar i verkligt värde på skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat överfört till årets resultat	
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-146
Utgående redovisat värde 2019-12-31	35 521

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på innehav i finansiella skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt förlustreserv för förväntade kreditförluster för dessa tillgångar. Vidare redovisas ackumulerade nettoförändringar i verkligt värde på sådana egetkapitalinstrument som sparbanken vid den initiala redovisningen oåterkalleligt definierats som värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. I denna reserv ingår även den effektiva andelen i kassaflödessäkring, dvs. den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på säkringsinstrument.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserven inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Not 28 Eventualförpliktelser

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Nominella belopp		
Garantier		
Garantiförbindelser - krediter	200	200
Garantiförbindelser - övriga	13 510	12 531
Summa	13 710	12 731

Not 29 Åtaganden

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
Nominella belopp		
Övriga åtaganden		
Kreditlöften	307 765	250 745
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	121 573	124 989
Summa	429 338	375 734

Banken bidrog till att Sjöräddningen i Mönsterås fick en ny räddningsbåt. Båten döptes till Häradssparbanken.

Not 30 Närstående

Närståenderelationer

A. Sparbanken har närståenderelation med en person eller en persons nära familjemedlemmar är närstående till det rapporterade företaget om personen i fråga

- i. utövar ett bestämmande eller gemensamt inflytande över det rapporterade företaget,
- ii. har ett betydande inflytande över det rapporterade företaget, eller
- iii. Är en nyckelperson i ledande ställning i det rapporterade företaget.

B. Ett företag är närstående till ett rapporterat företag om någon av nedanstående villkor är tillämpliga

- i. företaget står under bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande av en person som anges i A.

Sammanställning över närståendetransaktioner

TSEK	År	Inköp och Försäljning av varor/ tjänster till närstående	Betald ränta	Erhållen ränta	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Andra närstående	2019		82	100	9 053	33 987
Andra närstående	2018		57	98	7 350	23 514

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

Not 31 Intäkternas geografiska fördelning

TSEK	Verksamhetsområdet		Annat område	
	2019	2018	2019	2018
Ränteintäkter	35 469	29 590	15 291	12 682
Erhållna utdelningar	-	-	6 007	5 369
Provisionsintäkter	20 151	19 504	8 636	8 299
Nettoreultat av finansiella transaktioner	-	-	286	274
Övriga rörelseintäkter	253	819	-	-
Summa	55 873	49 913	30 220	26 624

Not 32 Finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde

I tabellen anges finansiella tillgångar respektive skulder som värderas till verkligt värde via resultatet (värderade enligt fair value option och innehav för handelsändamål) i två gemensammakolumner.

Finansiella tillgångar 2019-12-31

<i>TSEK</i>	Redovisat värde			Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsv ärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt	
	Skuldinstrum- ent		Eget kapital- instrument		
Kassa	1 518		1 518	1 518	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		99 958	99 958	99 958	
Utlåning till kreditinstitut	262 008		262 008	262 008	
Utlåning till allmänheten	2 186 006		2 186 006	2 186 006	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		204 217	204 217	204 217	
Aktier och andelar		60 046	60 046	60 046	
Övriga tillgångar	21 297		21 297	21 297	
Upplupna intäkter	11 129		11 129	11 129	
Summa	2 481 958	304 175	60 046	2 846 179	2 846 179

Finansiella skulder 2019-12-31

<i>TSEK</i>	Redovisat värde			Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsv ärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt	
	Skuldinstrum- ent		Eget kapital- instrument		
Skulder till kreditinstitut	2 371		2 371	2 371	
Inlåning från allmänheten	2 457 472		2 457 472	2 457 472	
Övriga skulder	4 485		4 485	4 485	
Upplupna kostnader	3 188		3 188	3 188	
Avsättningar	6 146		6 146	6 146	
Summa	2 473 662	-	-	2 473 662	2 473 662

Finansiella tillgångar 2018-12-31

<i>TSEK</i>	Redovisat värde			Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsv ärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt	
	Skuldinstrum- ent		Eget kapital- instrument		
Kassa	2 356		2 356	2 356	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		136 561	136 561	136 561	
Utlåning till kreditinstitut	119 502		119 502	119 502	
Utlåning till allmänheten	2 065 731		2 065 731	2 065 731	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		176 612	176 612	176 612	
Aktier och andelar		82 886	82 886	82 886	
Övriga tillgångar	20 825		20 825	20 825	
Upplupna intäkter	10 271		10 271	10 271	
Summa	2 218 685	313 173	82 886	2 614 744	2 614 744

Finansiella skulder 2018-12-31

<i>TSEK</i>	Redovisat värde			Verkligt värde	
	Upplupet anskaffningsv ärde	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Totalt	Totalt	
	Skuldinstrum- ent		Eget kapital- instrument		
Skulder till kreditinstitut	3 588		3 588	3 588	
In- och upplåning från allmänheten	2 226 776		2 226 776	2 226 776	
Övriga skulder	5 110		5 110	5 110	
Upplupna kostnader	4 409		4 409	4 409	
Avsättningar	4 886		4 886	4 886	
Summa	2 244 769	-	-	2 244 769	2 244 769

Effekter av övergång till IFRS 9

Vid övergången till redovisning enligt IFRS 9 gjordes i öppningsbalansen en omklassificering av 313 173 tkr från den tidigare redovisningsprincipen verkligt värde via resultaträkningen till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig sparbanken av andra värderingstekniker. Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer, osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Sparbanken har därför fastställt ett ramverk för intern kontroll med hänsyn till värdering till verkligt värde. Det inkluderar en värderingsgrupp som har över-gripande ansvar för att kontrollera alla väsentliga värderingar till verkligt värde, inklusive värderingar i Nivå 3, och gruppen rapporterar direkt till CFO.

Värderingsgruppen träffas regelbundet för att analysera väsentliga ej observerbara indata och justeringar i värderingar. Om tredjepartsinformation används vid värdering utvärderas om informationen uppfyller kraven enligt IFRS, inklusive i vilken nivå i verkligt värde-hierarkin som värdet ska kategoriseras.

Väsentliga värderingsfrågor rapporteras till Revisionskommittén.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde-hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

- Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument
 Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.
 Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde och känsligheter framgår nedan. I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

2019

Tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Kassa	1 518			1 518
Belåningsbara statsskuldsförbin	99 958			99 958
Utlåning till kreditinstitut			262 008	262 008
Utlåning till allmänheten			2 186 006	2 186 006
Obligationer och räntebärande väi	204 217			204 217
Aktier och andelar	59 345		701	60 046
Upplupna intäkter	749			749
Summa	365 787	0	2 448 715	2 814 502
Skulder till kreditinstitut			2 371	2 371
In- och upplåning allmänheten			2 457 472	2 457 472
Summa		0	2 459 843	2 459 843

2018

Tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Kassa	2 356			2 356
Belåningsbara statsskuldsförbin	136 561			136 561
Utlåning till kreditinstitut			119 502	119 502
Utlåning till allmänheten			2 226 776	2 226 776
Obligationer och räntebärande väi	176 612			176 612
Aktier och andelar	82 177		709	82 886
Upplupna intäkter	572			572
Summa	398 278	0	2 346 987	2 745 265
Skulder till kreditinstitut			3 588	3 588
In- och upplåning allmänheten			2 226 776	2 226 776
Summa	0	0	2 230 364	2 230 364

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Som en följd av förändrade marknadsförhållanden för vissa värdepapper, finns det inte längre några noterade priser på en aktiv marknad. Det har dock funnits tillräckligt med information för att kunna värdera instrumenten till verkligt värde baserat på observerbara indata.

Det förekom inga överföringar från nivå 2 till nivå 1 under 2019 och inga överföringar överhuvud taget under 2018.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balans-räkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

<i>TSEK</i>	Aktier och andelar
Ingående balans 2018-01-01	715
Försäljningslikvid försäljning	-6
Utgående balans 2018-12-31	709
Ingående balans 2019-01-01	709
Försäljningslikvid försäljning	-8
Utgående balans 2019-12-31	701

Värdering till verkligt värde - Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellerna ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar, Belåningsbara statsskuldsförbindelser samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Aktieindexobligationer värderas till verkligt värde via resultaträkningen. De är inte föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Verkligt värde på noterade aktier beräknas utifrån aktuell köpkurs per balansdagen. Bankens innehav i Sparbankernas Kort AB, Sparbankernas Försäkring AB och Indecap AB beräknas till köpkurs vid anskaffningstillfället.

Not 33 Specifikation till kassaflödesanalys

Likvida medel

<i>TSEK</i>	2019-12-31	2018-12-31
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa	1 518	2 356
Utlåning till kreditinstitut	262 008	119 502
Summa	263 526	121 858

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

<i>TSEK</i>	2019-12-31	2018-12-31
Erhållen utdelning	6 007	5 369
Erhållen ränta	50 300	41 906
Erlagd ränta	-5 140	-4 655

Not 34 Händelser efter balansdagen

Den 14 februari 2020 inträffade ett längre avbrott i Swedbanks system vilket medförde att de flesta system slutade fungera under en tid. Avbrottet drabbade alla som är kunder i Swedbank eller sparbanker. Swedbank arbetade intensivt med att komma tillrätta med problemet och lyckades återställa systemen till normal funktion efter ett antal timmar. Avbrottet drabbade även Häradsparbankens kunder men det har ännu inte riktats några skadeståndsanspråk på banken.

Den 1 januari 2020 stängde Häradsparbanken sitt kontor i Fliseryd. Kontoret hade tidigare öppettid en dag per vecka.

I början av 2020 drabbades världen av en pandemi, covid-19, som har fått stora effekter inte minst på de finansiella marknaderna. Börser världen över har rasat och oron är stor för spridningen av viruset. I och med att de finansiella marknaderna har blivit påverkade får detta effekter även på Häradsparbanken. Häradsparbanken följer utvecklingen noga och har vidtagit åtgärder såsom kartläggning om vilka av bankens kunder som skulle kunna komma att få problem på sikt. Vidare har banken utarbetat en plan för hur fortsatt öppethållande skulle ske om ett stort antal anställda skulle insjukna samtidigt. Banken har även vidtagit åtgärder gällande fysiska kundmöten och ett ökat användande av digitala kanaler för att minimera risken för smitta.

Den 19 mars 2020 meddelade Finansinspektionen att de ger Swedbank AB en varning och böter om fyra miljarder för bristande intern kontroll och styrning gälland penningtvätt i Baltikum.

Not 35 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Sparbanksledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende sparbankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Sparbanken har utvecklat en metod för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras med en rad olika modeller. Sparbanken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematisk och statistisk modeller för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumensens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Sparbankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makro-scenariers utveckling. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustreserv för förväntade kreditförluster

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Sparbanken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i not 1 redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven.

Beaktande av framåtblickande makroekonomiska scenarier

Framåtblickande information ingår både i bedömningen av betydande ökning av kreditrisken samt i beräkningen av förväntade kreditförluster. Från analyser av historisk data har sparbankens riskkontroll identifierat och beaktat makroekonomiska faktorer som påverkar kreditrisk och kreditförluster för olika portföljer. Dessa faktorer baseras på geografi, låntagare och produkttyp. De mest korrelerade faktorerna är BNP-tillväxt, bostads- och fastighetspriser, arbetslöshet, oljepriser och räntor. Sparbanken övervakar via samarbetspartnern Swedbank löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och översätter dem till makroekonomiska prognoser. Dessa prognoser tar hänsyn till intern och extern information och överensstämmer med framåtblickande information som används för andra ändamål såsom ekonomisk planering och prognosarbete. Utgångsscenariot baseras på antaganden som motsvarar bankens planeringsscenario och utifrån detta skapas alternativa scenarier som tar både en mer positiv och en mer negativ framtidsutsikt i beaktande.

I allmänhet innebär en försämring av en ekonomisk framtidsutsikt, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer för varje scenario, eller en ökning av sannolikheten för att värsta tänkbara scenario skulle inträffa, en ökning av både antalet lån som övergår från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna. Däremot kommer en förbättring av framtidsutsikterna, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer, eller en ökning i sannolikhet för bästa tänkbara scenario skulle inträffa, ha motsatt effekt. Det är inte möjligt att på ett rimligt sätt isolera effekterna av förändringar i de olika makroekonomiska faktorerna för ett visst scenario på grund av sambandet mellan faktorerna samt inbördes samband mellan nivå av pessimism, som är inneboende i ett visst scenario, och dess sannolikhet att uppstå.

Värdering av 12 månaders och återstående löptids förväntade kreditförluster

Den viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD);
- förlust vid fallissemang (LGD);
- exponeringar vid fallissemang (EAD); och
- förväntad löptid

Dessa beräkningar härleds från utvecklade statistiska modeller som tillhandahållits av samarbetspartnern Swedbank. Modellerna tar både historiska data och sannolikhetsviktade framåtblickande scenarier i beaktning.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD för 12 månader och PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. PD-modellerna är baserade på homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel produktgrupp. De används för att härleda 12 månaders PD och PD för återstående löptid.

Förlust vid fallissemang (LGD)

LGD motsvarar de beräknade kreditförluster som väntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidsvärde. Vid beräkning av LGD är säkerhetstyp, typ av låntagare och avtals- information ett minimikrav. LGD-beräkningarna baseras på historisk information av förlustdata i homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel land, säkerhetstyp och produkt. Framåtblickande makroekonomiska faktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på belåningsgraden. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på makroekonomiska faktorer för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa, resulterar i en högre LGD och även de beräknade kreditreserveringarna och vice versa.

Exponeringar vid fallissemang (EAD)

EAD representerar en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Sparbankens metod för modellering av EAD återspeglar nuvarande avtalsvillkor för återbetalning av kapital och ränta, förfallodatum och förväntat utnyttjande av outnyttjade limiter för revolverande kreditfaciliteter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Förväntad löptid

Sparbanken beräknar förväntade kreditförluster med hänsyn tagen till risk för fallissemang under återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid är den förväntade beteendemässiga löptiden, vilken uppskattas genom produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år. För bolåneportföljen tillämpar sparbanken en beteendemässig löptidsmodell som beräknar sannolikheten för att en exponering fortfarande är aktiv och inte i fallissemang vid något tillfälle under återstående löptid (vilket även innefattar sannolikhet för förtida återbetalning).

Individuellt bedömda lån

Sparbanken bedömer väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga scenarier, varav ett är ett förlustscenario. De möjliga resultaten tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Framtida kassaflöden uppskattas med hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom kassaflödets storlek och källor, låntagarens inkomster och kvalitet, återvinningssvården på säkerheter, sparbankens ställning i förhållande till andra fordringsägare, förväntade direkta externa kostnader och löptid av återvinningsprocessen samt nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden. Storlek och tidpunkten för förväntade kassaflöden beror på låntagarens framtida utveckling och värdering av säkerheter, varav båda kan påverkas av framtida ekonomiska förhållanden. Dessutom kan säkerheter vara illikvida. Bedömningar ändras när ny information blir tillgänglig eller när återvinningsstrategier utvecklas, vilket resulterar i regelbundna revideringar av reserveringar för kreditförluster. Förändringen i reserveringarna som är kopplade till individuellt bedömda lån uppgick till 3,3 mkr.

Fastställande av verkligt värde

Sparbankens redovisningsprinciper för värdering till verkligt värde framgår av Not 2 Redovisningsprinciper. Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde framgår av not 48 Finansiella tillgångar och skulder.

Not 36 Kapitaltäckning

Kapital

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda sparbankens kunder. Reglerna innebär att sparbankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknads-risker och operativa risker och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med sparbankens interna utvärdering av kapital och risker.

Sparbanken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalbehovet är en integrerad del av arbetet med sparbankens årliga verksamhetsplan. Behovet följs upp och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till sparbankens aktuella och framtida kapitalbehov.

Information om sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Företaget har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på sparbankens hemsida www.haradssparbanken.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Sparbanken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

Kapitalbas

TSEK	2019-12-31	2018-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Balanserad vinst eller förlust	310 205	299 807
Ackumulerat annat totalresultat (Fond för v. värde)	35 521	58 566
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	26 791	11 602
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	372 517	369 975
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Ytterligare värdejusteringar	-339	-349
Avräkning av aktier och andra tillskott	-25 407	-46 984
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-25 746	-47 333
Kärnprimärkapital	346 771	322 642
Totalt kapital	346 771	322 642

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Totala riskvägda tillgångar

Kärnprimärkapitalrelation	19,75%	19,67%
Primärkapitalrelation	19,75%	19,67%
Kapitaltäckningsgrad	19,75%	19,67%
Buffertkrav	5,00%	4,50%
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
varav kontracyklisk kapitalbuffert	2,50%	2,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	14,75%	15,17%

Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärde på 10,00 procent)

Kapitalkrav och riskvägdt exponeringsbelopp

	2019		2018	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut	4 857	60 711	2 658	33 221
Exponeringar mot företag	45 892	573 644	42 224	527 803
Exponeringar mot hushåll	50 544	631 797	47 920	599 005
Säkrade genom panträtt i fast egendom	23 266	290 826	23 467	293 333
Fallerade exponeringar	544	6 799	1 622	20 272
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	580	7 245	334	4 170
Aktieexponeringar	2 768	34 606	2 872	35 903
Övriga poster	1 307	16 333	976	12 203
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	129 757	1 621 961	122 073	1 525 910
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	10 687	133 589	9 124	114 056
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	10 687	133 589	9 124	114 056
Summa kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	140 444	1 755 550	131 197	1 639 966

Styrelsens intygande

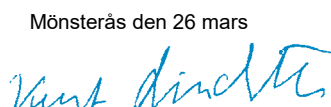
Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen ger en rättvisande bild av Häradsparbankens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för Häradsparbanker ger en rättvisande översikt över utvecklingen av Häradsparbankens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som Häradsparbanken står inför.

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 2020-03-26. Häradsparbankens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och Häradsparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 2020-04-29.

Ulrica Carlstedt
Ordförande

Mönsterås den 26 mars

Kent Lindster
Vice Ordförande

Christel Odell
VD

Anette Gustavsson

Anders Boman

Lena Johansson

Olof Boson

Per Bengtsson

Olof Lidén

Vår revisionsberättelse har avgivits den 30 mars 2020

KPMG AB

Anders Tagde
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till sparbanksstämman i Häradssparbanken Mönsterås, org. nr 532800-6209

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen Häradssparbanken Mönsterås för år 2019. Sparbankens årsredovisning ingår på sidorna 1-46 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Häradssparbanken Mönsterås finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till revisionsutskottet i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Häradssparbanken Mönsterås enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Reservering för förväntade kreditförluster

Se redovisningsprinciper i not 2 och andra relaterade upplysningar om kreditrisken i not 3 samt noterna 12, 16, 17 och 26 för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Sparbankens utlåning till allmänheten uppgår till 2 186 miljoner kronor per 31 December 2019 motsvarande 77 % av sparbankens totala tillgångar och åtagande utanför balansräkningen uppgår till 443 miljoner kronor. Sparbankens reservering för förväntade kreditförluster i låneportföljen uppgår till 13 miljoner kronor. Reservering för förväntade kreditförluster för åtaganden utanför balansräkningen samt lämnade kreditgarantier redovisas som en avsättning uppgående till 6 miljoner kronor.

Modellen för reservering av förväntade kreditförluster bygger på redovisningsstandarden IFRS 9. Modellen baseras på en kollektiv bedömningsgrund där krediterna delas in i tre stadier baserat på bedömd kreditrisk. Större krediter i stadie tre, kunder bedömda som hög risk för fallissemang och/eller på obestånd, reserveras på individuell basis.

Reservering för kreditförluster i låneportföljen motsvarar företagsledningens bästa uppskattning av förväntade förluster i låneportföljen per balansdagen. Detta anses vara ett särskilt betydelsefullt område eftersom beräkningen av både kollektiva och individuella kreditreserveringar innefattar betydande bedömningar av företagsledningen.

Vi anser att den största osäkerheten i företagsledningens bedömningar hänför sig till enskilda individuellt beslutade reserver för större engagemang med hög bedömd risk för fallissemang.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt resultatet av externa granskningar samt även testat kontroller som sparbanken använder i processen för övervakning av indata, beräkningar och uppföljning av utfallet från kreditreserveringsmodellen.

Vi har bedömt utfallet av valideringen som utförs av indata, modellens överensstämmelse med regelverket och utdata. Vi har även gjort en egen rimlighetsbedömning av redovisade kreditreserveringar.

Vi har stickprovsvis utmanat företagsledningens bedömning av återvinningsvärdet av framtida kassaflöden för reservering gjorda på individuell basis.

Vi har bedömt fullständigheten i den information som ingår i årsredovisningen och bedömt om den är konsekvent med de antaganden som sparbanken har använt i sina modeller för beräkning av förväntade kreditförluster och om informationen är tillräcklig för att förstå företagsledningens antaganden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 50-52. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av sparbankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera sparbanken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka sparbankens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av sparbankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sparbankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett sparbanken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Häradssparbanken Mönsterås för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Häradssparbanken Mönsterås enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust. Styrelsen ansvarar även för sparbankens organisation och förvaltningen av sparbankens angelägenheter samt för fullgörandet av de skyldigheter som ankommer på styrelsen enligt sparbankslagen och lag om bank- och finansieringsrörelse. Detta innebär bl a att sparbankens rörelse skall organiseras och drivas på ett sådant sätt att sparbankens struktur, förbindelser med andra företag och ställning kan överblickas och att tillse att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som anses behövas för att styra rörelsen.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att sparbankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett tryggsamt sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller
- på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller sparbankens reglemente.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot sparbanken, eller att ett förslag till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av sparbankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för sparbankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande sparbankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Häradssparbanken Mönsterås revisor av sparbanksstämman den 27 april 2017. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit sparbankens revisor sedan 2017.

Stockholm den 30 mars

KPMG AB

Anders Tagde

Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har sparbanken 30 huvudmän. Hälften av dessa väljs av Mönsterås kommun, medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ.

Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på sidan 51

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för sparbanken med ledning av förslag som sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämman organ för beredning av stämans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av en ordförande samt fyra ledamöter. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på styrelsen att välja styrelseordförande om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Likaså utser styrelsen verkställande direktör som under styrelsens inseende ska leda verksamheten i sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämman, består av 9 ledamöter och 1 suppleant. Därutöver ingår 1 personalrepresentant. Av styrelsens ledamöter är 4 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på sidan 52. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl.a. till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter. De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak av sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom.

Under 2019 har styrelsen sammanträtt vid 11 tillfällen. Styrelsen har även genomfört två styrelseseminarium kring strategifrågor och framtida utveckling av banken. Vid styrelsesammanträdena har bl.a. behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, verksamhetsplan inklusive kapitalbehov, prognos för kommande år, policies inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens administrativa chef har varit sekreterare i styrelsen.

Risk- och Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande, vice ordförande och en ordinarie ledamot.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar sparbankens organisation och arbetsprocesser.

Styrelsens kreditutskott

Utskottet fattar beslut i kreditfrågor i enlighet med i delegeringsinstruktion fastställda beslutsramar. Besluten protokollförs och rapporteras till styrelsen vid nästkommande styrelsemöte. I utskottet ingår styrelsens ordförande, två ordinarie styrelseledamöter, VD och kreditchef.

Huvudmän, styrelse, revisorer m.fl.

Förteckning över sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

Häradssparbanken Mönsterås huvudmän

Av Mönsterås kommunfullmäktige valda

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Englund Tommy	1991	2019 - 2023
Klase Ewa	1999	2019 - 2023
Carlsson Maj-Britt	2003	2019 - 2023
Domeij Britt-Marie	2003	2019 - 2023
Johansson Sarah	2006	2019 - 2023
Roos Curt-Rune	2007	2019 - 2023
Hollner Lene	2007	2019 - 2023
Causevic Jusuf	2009	2019 - 2023
Robertsson Maria	2010	2019 - 2023
Pålsson-Ahlgren Chatrine	2011	2019 - 2023
Rapakko Anna	2011	2019 - 2023
Rundberg Torsten	2013	2019 - 2023
Erenius Mikael	2019	2019 - 2023
Boman Sören	2019	2019 - 2023
Karlsson Håkan	2019	2019 - 2023

Av huvudmännen valda

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Petersson Torbjörn	2007	2016 - 2020
Synnermark Anders	1991	2016 - 2020
Gustafsson Magnus	2007	2016 - 2020
Hamrin Kerstin	2008	2016 - 2020
Sigvardsson Owe	2012	2016 - 2020
Drottman Jan	2008	2017 - 2021
Magnusson Per	2009	2017 - 2021
Nyqvist Robert	2017	2017 - 2021
Johansson Lizzie	2007	2018 - 2022
Nilsson Thomas	1997	2018 - 2022
Johansson Sylve	2018	2018 - 2022
Kronzell Krister	1984	2019 - 2023
Myllenberg Mikael	2013	2019 - 2023
Nilsson Lars	2003	2019 - 2023
Jansson Catarina	2011	2019 - 2023

Banken har ett viktigt engagemang i skolan för unga och ekonomi, bl.a. genom fondmästerskapen i åk 9, ung företagsamhet, ekonomi-tema i åk 7-9 samt inspirerande föredragshållare till gymnasiet. På bilden vinnande klass i fondmästerskapet 2019.

Häradssparbanken Mönsterås styrelse

	Vald första gången,år	Mandatperiod Fr. o. m. - t. o. m
Gustavsson Anette	2002	2017 - 2020
Boman Anders	2017	2017 - 2020
Lindster Kent	1989	2019 - 2020
Johansson Lena	2010	2018 - 2021
Bengtsson Per	2015	2018 - 2021
Lidén Olof	2007	2019 - 2022
Boson Olof	2014	2019 - 2022
Carlstedt Ulrica	2007	2019 - 2022
Ödell Christel, VD		
Mohs Marie, personalrepresentant (adjungerad)		

Mer information om bankens styrelseledamöter finns på bankens hemsida
www.haradssparbanken.se

Häradssparbanken Mönsterås revisorer

	Vald första gången,år	Mandatperiod räkensåren Fr. o. m. - t. o. m
KPMG AB	2017	2017 - 2020
Huvudansvarig revisor Anders Tagde Auktoriserad revisor		

Allsången 2019

Häradssparbanken Mönsterås

Storgatan 44, MÖNSTERÅS
Tel. 0499-452 00, Fax 0499-133 10

www.haradssparbanken.se